د چاپ حقوق له شاعر سره خوندي دي

کتاب پېژندنه

د کتاب نوم:ستورو ته ناست یم له سیتاره سره

شاعر: سعید زابلی

کمپوز: خپله شاعر

د پښتۍ طرحه او ډیزاین:ایمل مایار او وزیرمحمد کتوازی

د چاپ لګښت: محمد نبي تلاش

چاپ چارې: اسد دانش خپرندویه ټولنه

د چاپ کال: ۱۳۹۱

szabuli@yahoo.com

WWW.SAMSOOR.COM

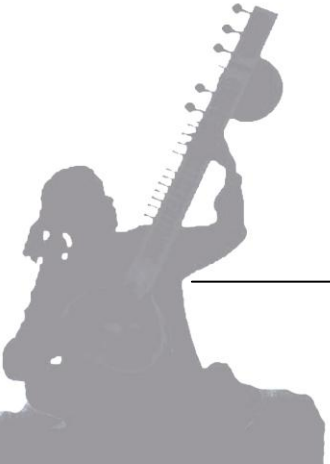

ترون

د شهید عبدالصمد روحاني په نوم چا چې خپله ځواني د ولس او هېواد لپاره په رښتیا ویلو کې قربان کړه!

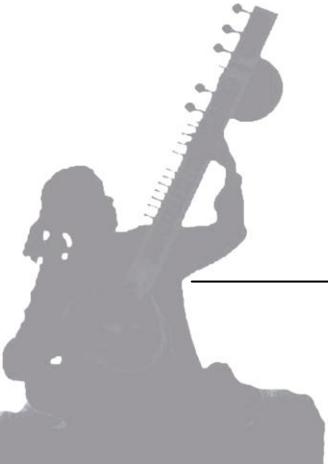

ډالۍ

هغو مشرانو ته چې پر خپل خدای، خاوره او ولس باندې باور لري

هغو اتلانو ته چې د خبرو پر ځای عمل ته ژمن دي

هغه ځوانانو او پېغلو ته چې د هېواد د بيارغونې لپاره يې په ورغوي
کې تنهاکې ده

او دوو نازولو ملګرو غلام سخي نوريوال، محمد يار يار او ډاکټر
احسان احسان الله درمل ته

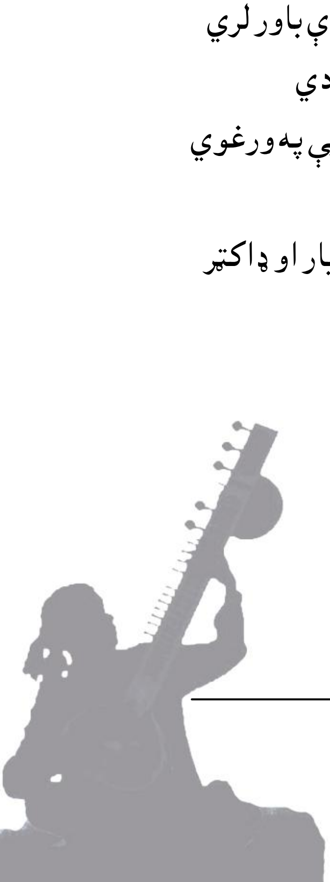

زابلی په خپلو شعرونو کې

سعید زابلی د پښتو ژبې د مخکښو ځوانو شاعرانو په قطار کې راځي، زابلی په خپلو شعرونو کې د خپلو ځانګړو تجربو انځورګري کوي، شعري ژبه یې خوږه او روانه ده، انځورونه یې د رڼو اوبو په څېر روان او رڼه دي، د تخیل ناوې یې د عاطفې په ګاڼه سینګار ده، د شعر لمن یې د غلو او مبالغې له ازغیو پاکه ده، متناسبه موسیقي لري، خو څرنګه چې په ورځني ژوند کې اقتصاد په پام کې نه نیسي نو همدارنګه کله ناکله ترې په کلیماتو کې هم اسراف کېږي، د ادب په دغه ګلورینه خاوره ورته د لا زیاتو رنګونو په هیله یو.

شرر ساپی

ریالیستیک او رومانیتک شاعر

د شعر د لیکلو لپاره د لمسون، احساس او اغېز اړتیا ده، ښه شاعر درې واړه په ښه توګه تورېي او د شعر یو ښکلي صنم ترې جوړوي چې هر څوک ورته پخپله سترګه او نظر ګوري. د همدې اړتیا له مخې سعید زابلی د خپلې ټولنې غمیزې، خوښي، دودونه، دخپل محبوب د سترګو ښکلا او نازونه او دارنګه د نړی د روانو بدلونونو په واسطه لمسول شوی، څو شعر ولیکي.

د احساس اړتیا زابلی چې د ویښ وجدان لرونکی دی نو له دې کبله د خپلې ټولنې غم، خوښي محسوسوي، د خپلې مینه ناکې ارواه په واسطه د خپل محبوب مینه، ناز او غم محسوسوي او بیا دغه احساس په شعر کې رانغاړي.

بلاخره دغه مرغلرې په هر چا په ډیر قوت اغېز ښندي، د هرکس د پاره بېله بېله سکالو وړاندي کوي، چاته د وطن مینه، چاته د جانان مینه چاته له تیارې او جهالت څخه کرکه انځوروي او هغه د همدې حقیقتونو د منلو د پاره مجبوروي.

زابلي صاحب په روان ادبي بهیر کې یو ائینی ځوان شاعر دی، چې په تېرو څو میاشتو کې یې لسګونه شعرونه له پښتو انګلیسي ژبې ته ژباړل شوي، چې د زابلی صاحب خیال، فکر او شعر ته یې نړیواله ژبه ورکړې ده.

زه ورته د کتاب د چاپ مبارکي وایم او د لانورو مرغلرو د پیلیو توفیق ورته غواړم.

په درنښت

ډاکټر فیض ځلاند ، یریوان، ارمنیا

زابلی سعید ، زه له ډېرې مودې راهیسې پېژنم، د شعر او شاعرۍ اورمړی تارهم سره لرو.

څه موده له مخه مې څو نظمونه هم ولوستل، شاعري یې چې ما لوستې راښوله ده، خبره سلا بلا نه شواړه وای خیال یې خپل دی. یو نظم یې دی چې سرلیک یې(وعده)وو ظاهرا یې یوه مرغۍ پکې پاللې وه، خو د الوتونکي په وزرونو پورې یې ډېر عاطفي پیغامونه غوټه و، ما خوند ورنه اخیستی، ځنګلوری او عمومي خیال یې تر پایه ښه پالل شوی، غزلې یې هم ډېرې یو لاس دي، په سړه سینه روان وي، خدای دې همداسې پوست موست لري.

ومان نیازی

شعر د زړه اواز دی، آن د ښوونځي له نهم ټولګي څخه د زابلي اشنا د زړه اواز ته غوږیم.

ستاسو په لاس کې ټولګه یې د زړه د اواز او دروني احساس ښکلې هېنداره ده. چې په کراتو کراتو مې ترې د چاپ هیله کړې ده، مبارک شه دا ارمان مې هم پوره شو !

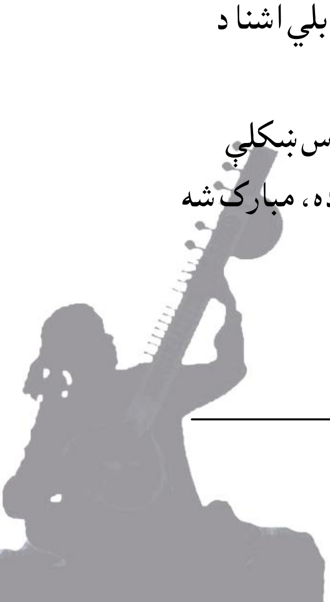

عبدالرحیم هلال(غزنی)

تور توتان تر یار قربان:

ځواني له احساساتو ډکه دوره ده؛ سعید زابلي هم ځوان دی او کلام یې له احساساتو ډک دی.

خو زه غوره هغه خبره ګڼم چې د پښتو د اوسني نثر پاچا استاد سعدالدین شپون کړې ده، استاد وایي موږ که شعر لیکو یا کیسه پر خپلو احساساتو باید کنټرول ولرو. زابلي ډېره هڅه کړې چې پر خپلو احساساتو کابو وي، خو د ځوانۍ جوش بیا بل څه دی، له ده نه ډېره مستي غواړي. ډېر ځله یې بغاوت ته هڅوي خو هغه هم سپیڅلی بغاوت.

زابلی هم نظم لیکي، هم څلوریزې او هم نظمونه؛ خو زما یې هغه کلام خوښېږي چې نوې خبره یې په ښکلو لفظونو کې وړاندې کړې وي. د ده د شاعرۍ یو امتیاز دا دی چې تل خبره کوي او هغو شېبو او ناخوالو ته سندریز رنګ ورکوي چې ده پخپله تجربه کړې وي. زابلی له کلي کابل ته راغلی، خو دا چې دلته رنګونه نور دي او د کلي ښکلا په کې نشته خوند ترې نه شي اخستی، په کوم ښایست پسې چې راوتی دی هغه یې نه دی موندلی، خو ښېرا نه کوي:

سعید وا پس زابلي فطرت له ځمه
کابله وران مه شې دو که دې راکړه

دی ازاد شعر ته نظم وايي، خو زه ورسره نه یم؛ دغه شعرونه یې خورا
خوندور دي:
ورځ شوه تېره
د مرغانو او سیندونو په سندرو
سپوږمۍ هم لیځې غړلې
په تیارو کې په لامبو ده
ستوري مینځي په چینو کې خپل مخونه
مګر زه کرخت کرخت یم لا تر اوسه
لکه واوره د لو تېرې و بغل ته
ته را نغلې زه دې جز د فطرت نه کړم
په غزل کې ښه لاس لري، خپله خبره په ساده انداز نورو ته انتقالولای
شي، همدا یې کامیابي ده، خو که لږ خپل کلام ته انځوریز رنګ
ورکړي؛ بې جوړې به وي. کله کله دا سې بیتونو سره هم مخ کېږو چې

کېدای شوای لږ پرې کار شوی وای او ښه لیکل شوی وای او داسې ډېر ساده باده نه وای:

په ښار کې اوس هم کلیوال دی سعید
کوي دخال یا د پیزوان خبرې

دا خبره ځکه کوم چې زابلي ډېر داسې بیتونه هم لري چې هم په کې خوند شته، هم رنګ شته او هم ښه اوډون لري:

که ته ګل نه یې، نو بیا وایه چې څه یې؟
چې ورېمې ځولۍ ځولۍ درپسې درومي !

دلته ځولۍ ځولۍ ورېمې شعر ته یو خاص خوند ور په برخه کړی دی او تر ډېره نوې خبره ښکاري، ښايي ما ته داسې وي.

دا کرښې د زابلي د ټولو شعرونو په اړه صدق نه کوي د ده شاعري خوندوره او ښکلې ده، خو ده راته همدا څو شعرونه راکړل او په منډه یې د یو څو تورو د لیکلو وویل. تور توتان تر یار قربان.

صدیق الله بدر
کابل

... او مننه

زه چې په کوم ماحول کې را لوی شوی یم، ډېر څه و چې له ما یې د شعر ژبه غوښته، په ډېرو الفاظو پسې مې منډې وکړې، د ډېرو خیالونو، فکرونو او د عاطفې ډګرونه مې پسې کچ کړل، خو شعر لیکل هم بلا هنر غواړي، دې لاره کې بریالی قدم وهل لوی بخت غواړي، مګر خوشحاله په دې یم چې ځینو زړونه بیرته مثبت غبرګون را کړی، چې دې کار زه بیا بیا هڅولی یم په دې لاره کې د قلم څوکه ګړندۍ کړم، مخکې مې غزل لیکل خورا خوښېدل، خو کله چې د ازاد نظم په اهمیت پوی شوم، یا د نړیوال ازاد نظم مطالعه مې وکړه، دې باغچې ته مې هم سترګې ورښکاره کړې، یوه نیمه تجربه مې په کې وکړه، دا چې دا به څنګه تجربه وي، تاسو به یې ولولئ!

زه ډېر څه نه لرم خو له فیصل فاران، ومان نیازی، عبدالغفور لېوال، ومان نیازي، صدیق الله بدر، ډاکټر ځلاند، شرر ساپی او عبدالرحیم هلال څخه مننه کوم چې زما د شعرونو په اړه یې خپل نظرونه وړاندې کړې دي او د محمدیار یار، اسد دانش(ګل دادا)، ډاکټر احسان الله

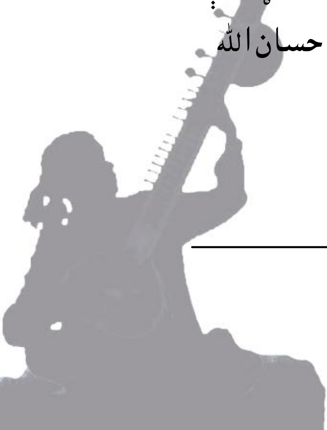

درمل، بشیر احمد فیضان دوی دې کور ودان وې چې زه یې د دې کتاب د چاپ لپاره هڅولی یم.

او د دې کتاب لګښت ملي ځوان محمد نبي تلاش په غاړه اخستی، دا ځوان افغان فرهنګ ته د خدمت په موخه د دولسو کتاب د چاپ ژمنه کړې چې تر نیمایي یې زیات چاپ کړي او دا شعري ټولګه یې هم په ورین تندي تر چاپه ورسوله زه له دغه ځوان څخه د مننې ترڅنګ ځان د ده د احسان پوروړی ګڼم، لوی څښتن ج دې د ده غوندي ځوانان ډېر لري، په پای کې له ټولو نه یو ځل بیا مننه کوم، کندوګان یې له غنمو ډک. په ژمۍ کې ښایسته پیتاوی او په دوبي کې یې د ګلاب سایوو ته غواړم.

سعید زابلی

دا دعا ارمان خدایه
وکړې لږ باران خدایه

شوندې د ګلاب وچې
رحم د اسمان خدایه

امن د پښتون غواړو
ته یې مهربان خدایه

ستا کرم ته تږي یو
سوله د افغان خدایه

زړه سعید دا ستا په یاد
غواړمه روښان خدایه

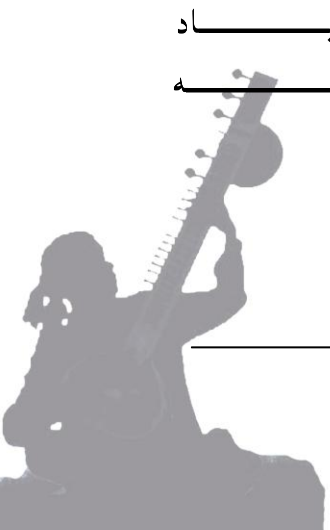

د چينې رڼې اوبه د ونو سيوري
د محراب و مخ ته لپې دعاګانې
زما او ستا د ژوندون ګډه فلسفه ده
نو بيا ولې سره وران يو
پر تندي مو دي راشنې د نفرت کرښې
دا کيدای شي چې دې لمر يوازې ستا شي؟
يا دې زه لمنه ډکه کړم له ستورو؟
راشه بېرته غېږه راکړه چې پخلا شو

چې پر ما دې پېرزو نه دغه غمی دی
وایه کوم بختوروړی ستا زړګی دی

ستا و شوندو ته یې خوله کې اوبه راشي
دا راغلی له صحرا ساده سړی دی

اوس هغه زمانه نشته لېونیه
چا ویل چې یار له یاره سپیلنی دی

و پردو ته یې دي کښته سترګې زیړې
خو په کور د ننه څومره ستر زمری دی

نور د جنګ سندرې وایي حماسي دي
خو سعید ګوره د ښکلو لېوني دی

زما ولس وطن ګلاب، کم تر کشمیر نه لري
هرڅه لري، مګر بدبخته دی امیر نه لري

د دې وطن له دې حالاتو معلومیږي داسې
لکه چې دلته یو څوک هم زره ضمیر نه لري

څنې دې بل زیارت ته یوسه اې ملنګه اشنا
ستا وخوبونو ته هیڅوک دلته تعبیر نه لري

په دې مالت کې داسې ښکلی چرې نه شې موندای
چې بلا زړونه به ضرور د چا اسیر نه لري

چې بې د ښکلو پر زړو چک لکه سیتار لګاوه
اوس دې غزل سعیده هغه شان تاثیر نه لري

لکه ږلۍ پر ګلابونو د صحرا روانه
د دې وطن پر خلاف څومره ناروا روانه

خدایه په کومه ګنا موږ یو درته پړه راغلي
چې د زخمي لپو دعا مو بې مانا روانه

نن په محفل کې څه عجیبه راته ښکاره شوې
لاس مې در وړاندې په دې شک کړو چې مینا روانه

ستا او سپوږمۍ ترمنځ ودې راز ته حیران پاتې شوم
ته وې ویده، مګر ترمینځ مو وه رڼا روانه

سعیده زما له دغو خلکو شي په دغه ګیله
دوی چرته لاړو او پر کومه ده دنیا روانه

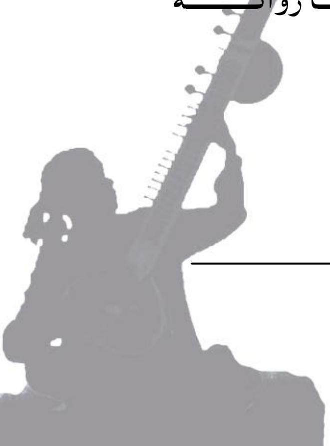

چې څوک حق غواړي، له دې دوو به کړې یو کار ومخ ته
یا به زړګی خوري، یا به نېغ ورځي د دار ومخ ته

څنګه په منده دې د خدای مخ ته خبرې وکړې
زما خو ژبه تلولی شي د خپل یار ومخ ته

چې پر وطن راتلې لوخړې زموږ د غه وس و
په لپو اوښکې مو شیندلې د غبار ومخ ته

خدایه په دې ګناګار، نور څومره احسان به کوې
ستورو، جانان دی غوږ نېولی، زما سیتار ومخ ته

سعیده ګل سره روغبت کې دغه هم ومنه
چې ستا د ګوتو هرکلی به کوي خار ومخ ته

حسن به څه محدود کړې ښکلې تر نقابه پورې
چا دې ورېمې ایسارې کړې تر ګلابه پورې

وطن خو کار غواړي ولسه، ستا د وخت مشران
مانۍ یې دنګې دي، د واک تش تر خطابه پورې

لکه دعا ښه تر یقینه به مې ځنډ کولو
ما به دې شونډې ښکلولې تر ثوابه پورې

په دغه تمه ګوندي لپې درنه ډکې کړمه
ما رسولی ځان تر هره یوه سرابه پورې

سعید ساده په عقیده باندې نور نه پوهېږي
یوازې سر یې دی ساتلی تر محرابه پورې

بې وږمو پېغله د حجاب ښکاریږي
ګلاب اینه کې هم ګلاب ښکاریږي

سادګي دا ده چې خرخ شوی مشر
موږ ته قبله، موږ ته محراب ښکاریږي

اخلي رشوت، ته وا ثواب یې په کې
خو، ناروا ورته شراب ښکاریږي

د یار په شونډو د رقیب ستاینه
دا راته هم د خدای عذاب ښکاریږي

سعیده سترګې چې خیرنې نه وي
د ښکلي مخ د خدای کتاب ښکاریږي

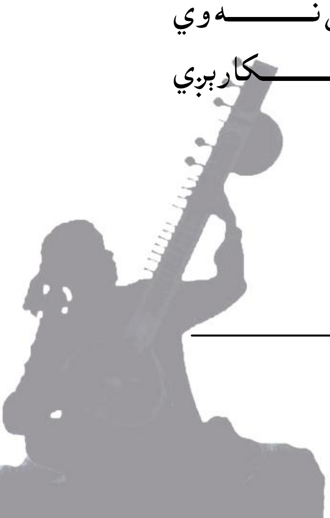

د زمانې د سپېره جبر، بلا نه ده مړه
موږ يې تمام کړو، خو د وخت اژدها نه ده مړه

ښايسته زلمي، ښايسته پېغلوټې د ګلونو په څېر
شول په کې ښخ لکه ګلونه، صحرا نه ده مړه

لا يې هېر نه يم، په خوبونو کې دعا يې وينم
د مړې مورکۍ مې لا په ما هم اروا نه ده مړه

غواړي سعيده زما وطن کړي د مرګونو تابلو
لا جادوګره دنياګۍ په ګنا نه ده مړه

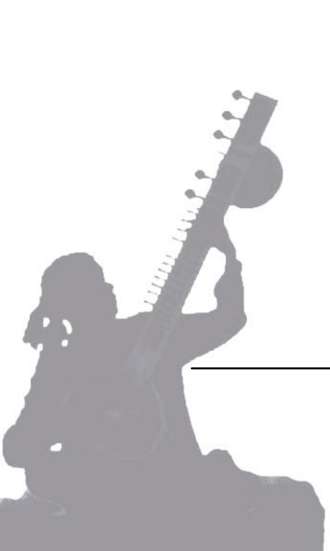

داسې ولس په څه ژوندی وي چې ګوښې ته ناست وي
په ګل وطن چې د لمبو وننداري ته ناست وي

حیران په دې یم چې په زړه کې به یې څه ورګرځي
ښکلی چې ګوري، خپلې سترګې و ایینې ته ناست وي

دا مساوات دی چې دې مشر وي شرابو کې غرق
غریب ولس دی وږی تږی، دروازې ته ناست وي

دا ستا خیالونه ښاپیرو غوندې را ورسیږي
سعید چې شعر لیکي، تیاره کې و ډیوې ته ناست وي

لکه د ښکلې مخ، محدود زه تر نقابه ښه یم
دې زمانه کې پټ د خلګو له حسابه ښه یم

ګوندې کوڅو کې څوک د ژوند له رازه وپوهوم
جومات دې ستا وي زه محروم له دې ثوابه ښه یم

د ننګ ناموس چې چا لوټمار کړی دی
موږ په هغو خلکو اعتبار کړی دی

خدایه دا ستا په دومره لوی جهان کې
تا پنجابی پر موږ بادار کړی دی

قام کې خو ټوله برابر غوندي وي
موږ کې، نواب، بل دې سردار کړی دی

رقیبه ووایه د خدای په نامه
تا نو بیا کوم د سړي کار کړی دی

د فطرت خلک په کې نه شي موندای
سعید نفرت ځکه له ښار کړی دی

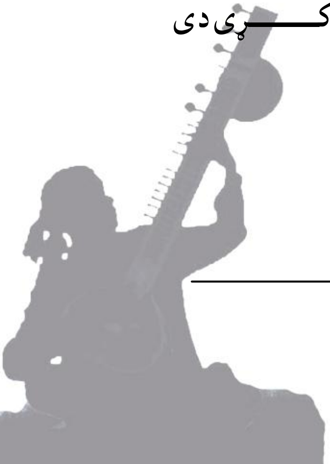

را باندې اوري يو ارمان جانانه
دا ستا له سترګو په ايمان جانانه

ته مې په خوا کې يې عجيبه دا ده
خو زه بيا هم يمه پرېشان جانانه

تعريف د ژوند د فلسفې که غواړې
ودان په مينه دا جهان جانانه

د غزل راز چې له هرڅه را اخلم
ته په هرڅه کې يې خندان جانانه

بې تا سجدې سعيد د زړه په زور کړم
زما شيرين افغانستان جانانه

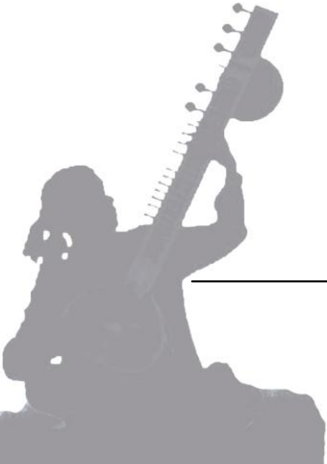

ستوري شمېرمه يو څه شمار په کار دی
هغه راځي لږ انتظار په کار دی

سختو حالاتو کې چې قام رابچ کړي
مور ته يو مشر لږ هوښيار په کار دی

چې د رقيب په خوله خبره کوې
يو څه خو تا له هم اختيار په کار دی

حالات غمجن زاهد ده ستا خوښه ده
يا مى روا کړه يا سيتار په کار دی

سعيده هر څو که وعده وکوي
په جانان کله اعتبار په کار دی

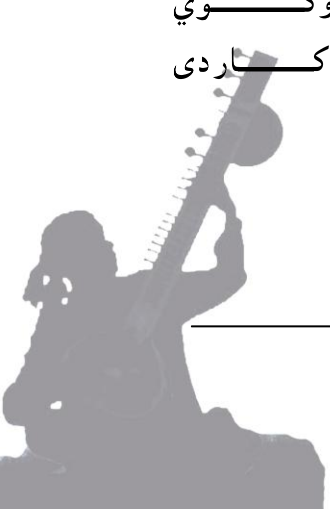

چې مې دې خوږ زړه ته دوا شي په کې
ګوندې يو يار خو به پيدا شي په کې

د دغه ښار دي عجيبه خويونه
د غره سړی ولې تالا شي په کې

ښکلي به چرته هم بې ياره نه وي
زموږ خوبونه که رښتيا شي په کې

چې دا ستا ياد ورته را ورسيږي
زړه مې تياره وي خو رڼا شي په کې

د يار ومخ ته خو سعيده سړی
سمه خبري کړي خطا شي په کې

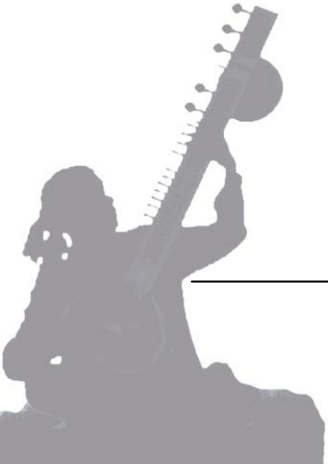

چې زه مین شومه او تا مې دلبري کړې ده
له هغې وروسته مو څه ښکلې زندګي کړې ده

نه درکتی شمه او نه مې درنه سترګې اوړې
لږ خو مې پوی کړه، دا دې څه جادوګري کړې ده

شبنم خو ښه دی د ګلاب پر پاڼه ورغړېده
ما خو ټول عمر پر اغزیو زندګي کړې ده

په ډک محفل کې یې د یار په لیدو اوښکې راغلې
په هغه ورځ خو سعید ډېره سادګي کړې ده

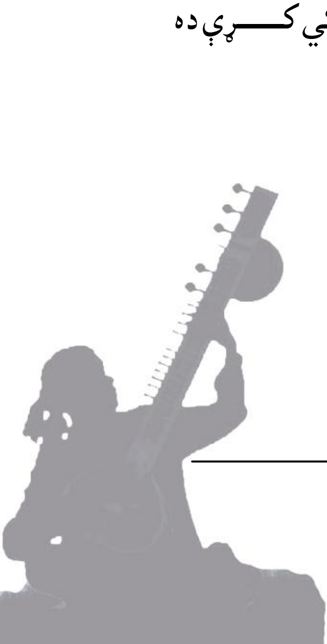

چې پېغله وي د بنګړو شرنګ نه لري
لکه غزله چې اهنګ نه لري

بيا هم دي ښکلې کليوالې پېغلې
ساده پاده د شوندو رنګ نه لري

زما وطن په يو سپېره بيديا کې
داسي زيارت دی چې ملنګ نه لري

دا به نو څنګه د چا زړه ته تېر شي
چې پښتنه خاوره دې ننګ نه لري

کتل به ښکلو ته ګنا لري خو
سعيد صفا د زړګي زنګ نه لري

کینه یې نه زده سپین زړګی د سعید
د کلیوال مالت زلمی د سعید

د زړه خبره چې ساتلی نه شي
منم چې دغه یو کمی د سعید

خولګي چې واخلي او بیا منډې وهي
شرم یې واخلي سادګی د سعید

د لونګین وږمې په ښار کې غواړي
څه عجیبه غوندي سړی د سعید

بلا کلونه یې په ښار واړول
خو په خوی هغسي زابلی د سعید

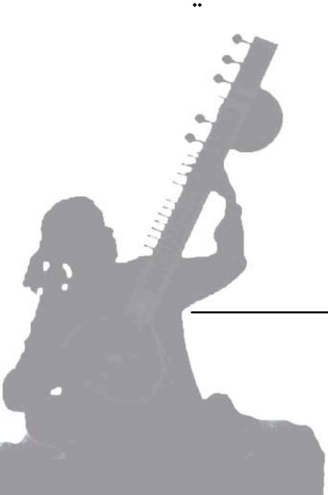

کوډې که دې نه وای په خبرو کې
خولې ته به مې نه راتلې سندرو کې

ستا ولو پټې ته رسېدی نه شي
هرڅو که ښکلا وي ببر سرو کې

ښکلی مې توپان غوندې پر زړه راغی
وړي مې د موسکا په سرو وزرو کې

هلته به نو قام ته څه خدمت وشي
واک چې وي په لاس د لنډغرو کې

ستا سعيد د کلي په خوی لوی بويه
ښکاري چې ساده غوندې ملګرو کې

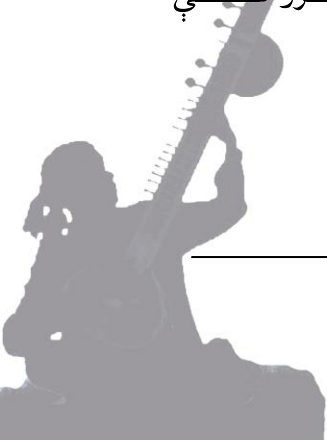

که غوړیدلي ګل ته ورته نه یې
یې خو سپوږمۍ که سوې لمر ته نه یې

دا دې کمال دی زړه په سترګو اخلې
ښکلې منمه جادوګر ته نه یې

عجبه دا ده چې په خوب کې راشې
له خوښۍ ویښ شمه، مګر ته نه یې

شهیده دلته دې شو دومره مقام
لا رسېدلی و کوثر ته نه یې

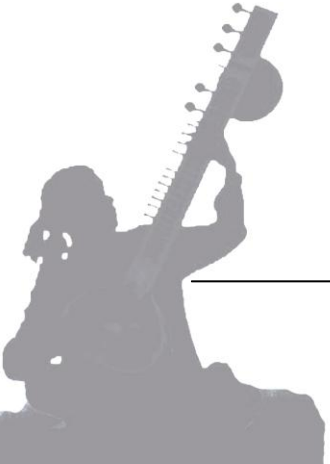

سعیده نور خو درنه شېخ جوړ شوی
هسې ختلی و ممبر ته نه یې

د مشر مخ ته کشر پاڅي خبر سپکه کوي
عجبه وخت شو ورور له وروره څخه کرکه کوي

له تا را وروسته ستا بچو ورته تندی تیټ کړی
مغلان دلته پاچاهي خوشحال خټکه کوي

له پښتنو ځکه اوس ډیلی او اصفهان هېر شوی
جګړه په کور کې یې پر کونډه یا پر ځمکه کوي

نیکه مو وایي په واده کې دریا مه تنګوی
دا یې ګومان وي خدای پر کور د غضب ټکه کوي

دا مشران به نو سعیده څنګه جوړ کړي وطن
هره خبر چې له دروا غو څخه ډکه کوي

دا چې غزل کاږم خبرې هم په سُر کې لرم
ډېره موده کېږي يو ښکلی تصور کې لرم

د يار په هيله د رقيب د زړه ساتنه کوم
خدايه دا يو لاس پر ګلاب بل په تنور کې لرم

ده ته کينه ورځي عجيبه ده زما پر خوښي
دغه يوه خامي بې رنګه په تربور کې لرم

شېخ پر ممبر ويل، بې مينې ژوند تيارې ته ورته
شکر يوه حصه خو زه هم په دې نور کې لرم

سعیده ویره لرم وخت یې ځوانیمرګه نه کړي
ځوانه نغمه لکه ګلاب د زړه تنبور کې لرم

بازار تيزي ده، طبيعت په کې ناکام ښکاريږي
دا چې ګلونه د رنګونو په کې خام ښکاريږي

لکه شراب مينه مو دا سې ګناګاره ګڼي
شيخ ملامت نه دی ستا شونډې ورته جام ښکاريږي

ساده ملګرو پام چې چرته په کې دو را نه شئ
دا هر ګودر راته د ښکلو پېغلو دام ښکاريږي

ښايي په دې کلي ناترسو هم بمبار کړی وي
چې د پايزېبو او بنګړيو شور ارام ښکاريږي

چې د چا مخ ته ګوته نيسي او خاشه لټوي
سعيد په دې مالت کې نور راته بد نام ښکاريږي

بلا مودې يې په اثر کې اوسم
د ښکلو سترګو په منتر کې اوسم

دلته هم خدای ج هلته هم خدای ج يادوم
شېخه مسجد که په ګودر کې اوسم

بخته له دېنه به نور ثه راکوې
د يار د سرو شونډو په سر کې اوسم

پښتون ملت يم بيلېدلی نه شم
که په ميوند که په خيبر کې اوسم

ستا په دعا يمه ډاډه مور جانې
سعيد که هر څو مره خطر کې اوسم

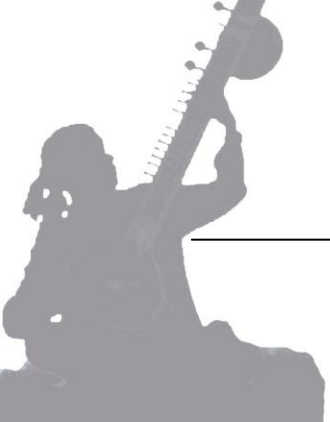

د غوټۍ شونډو او شین خال دې د سپرلي اندازه
د ښکلي حسن به دې څوک ولګوي اندازه

چې ولس مخکې وي روان او دی له شا ورپسې
د قومي مشر وي همدغه د سړي اندازه

د بل په غاړه چې چاړه ږدې یا یې ولې کله
تا لګولې ده د خپل خواږه بچي اندازه؟

اوس چې چارګل په پزه نږدي، زمانه شوه، بله
چا له به څه ښکاري له دېنه پښتني اندازه

د جنګ ترخو ترخو حالاتو کې چې مينه کوي
له ځينو خلګو مې سعيده د زمري اندازه

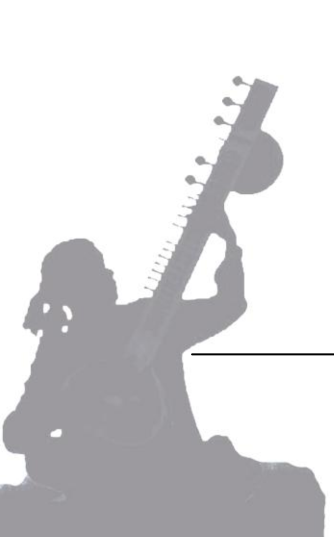

ښکلې زه اوس د سپېتوب پاخه درشل ته شومه
يو څه وتاته، څه وکار، يو څه غزل ته شومه

چې شاعري مې د وږمو په څېر ترلرې رسي
مننه خدايه طبيعت کې خو لږ ګل ته شومه

حسن منمه خو نغمې د سپرلي هم ومنه
که ستا څهره شوه له ګلابه زه بلبل ته شومه

را باندې تېرې کړې قسمت بلا مودې په تمه
عجبه داده نه اوربل او نه څنګل ته شومه

سعيده روغ يار مې کې وبايله قسمت ته ګوره

دا څه بلا وشوه، د کومې بلا پل ته شومه

تقدير دي جار، خير به دې څه وخت له ازله راشي
زموږ پر خاوره زموږ اختيار به خدايه کله راشي

بيا يې منو چې اوس پاچا زموږ خپل پښتون دی
پښتو فرمان چې کندهار ته له کابله راشي

چې مو ګلونه د بارود تور لوګي وهلي
نغمې به څه واورو، بيا خدايزده که بلبله راشي

ښکلې بخښنه چې مې ستا شونډو ته زړه سوليږي
دغه شيطان مې زړه ته ستا له سره چارګله راشي

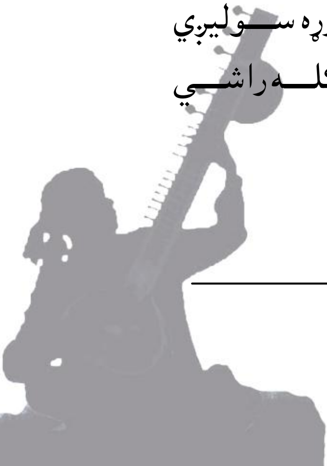

د ښـــار کوڅـــو کـــې ښـــکلي يـــو بـــل نـــه تپـــوس کـــوي دا
لـــه مـــودو ورک ســـعيد بـــه څـــه وخـــت لـــه زابلـــه راشـــي

خدايه ياد مې دي تراوسه
زما په ذهن کې تصوير دي
سپين ګلونه د نرګيس و
هاغه وخت مې ښه پر زړه دی
که به هر څومره تيارې وې د ژوند لارې
خو زما مخ ته رڼا به وې دالارې
خدايه ! زه دې وايه څومره ګناګار يم
چې دې واخستل زما له سره دواړه
د مورکۍ خواږه لاسونه

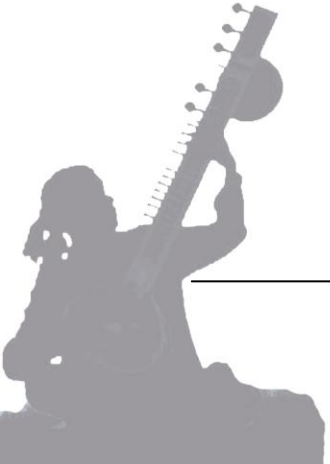

عجيبه داده پر هر چا باندې خواږه غورځوي
ښايست بلا کوي ښايست اثر پر زړه غورځوي

ستا په ليدو چې مې له سترګو څخه اوښکې راشي
دا کليوالې د ښادۍ مخ ته اوبه غورځوي

ستا کليوال په ښار کې هم يې پر زړګي ساتلې
ها ستا د سمال يې دى ساتلى، هغه نه غورځوي

د جبر دې سوال ته تراوسه بې ځوابه يمه
چې له نظره مې نظر ښکلى په څه غورځوي

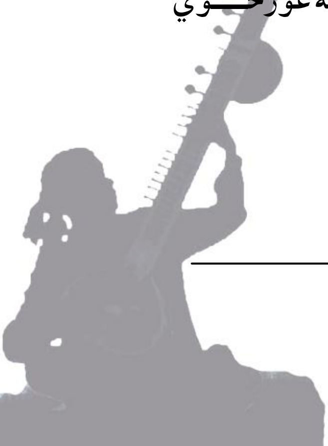

نوره به شپه سعید د چا په یاد کې نه رڼوي
دغه یادونه نور له زړه څخه پاخه غورځوي

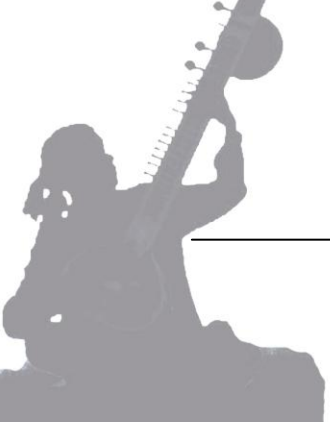

چې پښتون مشر د خوشحال مطالعه نه لري
ناولی مخ ګرځي په لاسو کې اينه نه لري

ښکلو ته ګورم خو نظر مې بې مانا پاتې شي
د عشق رنګونه ښايي دغه زمانه نه لري

ولې له لوړې مرو ، بې سوچه، بې ضمير ولسه
زمونږ وطن نو وايئ کومه خزانه نه لري؟

ښکلو ته ګوره خو لږ فام کوه تکفير دي نه کړي
دا د ريا زاهدان دومره حوصله نه لري

له شعر يې خوند اخله يوې ښکلې ويل بلې ته
کنې سعيد غريب چندانې قواره نه لري

نورو ته ګل موږ ته بد رنګ دور دی
خوشحاله اوس هم د اورنګ دور دی

په خپله خاوره چې اختیار نه لرو
پښتنو والله چې بې ننګ دور دی

په خپل وطن کې چې له لوږې نه مري
د پښتانه غریب ملنګ دور دی

سپین په پوډرو فطرتي خو نه دي
په خدای چې اوس د غنمرنګ دور دی

سعیده ژوند کې به دا واورم کنه
د یار، سیتار او نی و چنګ دور دی

که د سره لمر که د ګلاب په ګل سایه روان دی
خو هر سړی د خپل قسمت په اندازه روان دی

ځوان به په څنګ کې یا کتاب او یا رباب ګرځاوه
زموږه ځوان ګورئ په څنګ کې توپنچه روان دی

هلته یو ځوان عجیب ژړل د یو جنۍ په واده
تا به ویل چې د یو چا په جنازه روان دی

بیا به د کوم ناورین خبر راوړي محله پورې
مشر بهرته بیا په کومه اراده روان دی

سعید چې کلي کې په کوم ډول شډل ګرځېږي
حیران یم ښار کې هم هغه غوندي ساده روان دی

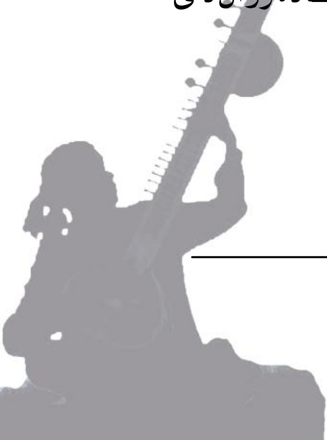

ریاضت د حسن ښکلې زه بلا ګردان کومه
راز د ښکلا دي کنې ستا به څه احسان کومه

نادره دا وه، نن دې څه ډول خوارېه وکتل
درنه مننه ګل جانانه یو جهان کومه

چې پښتانه د غلامانو غلامۍ ته بیا یي
څه احترام به زه د دې اورنګ زمان کومه

اوس خو د ستور دی ځان په سل رنګه دا خلک لري
پر چا به څه شک د کافر پر چا به څه د مسلمان کومه

د ښار ملګري مې په دې ګڼې ساده سعیده
زه چې خبرې د چارګل لا د پېزوان کومه

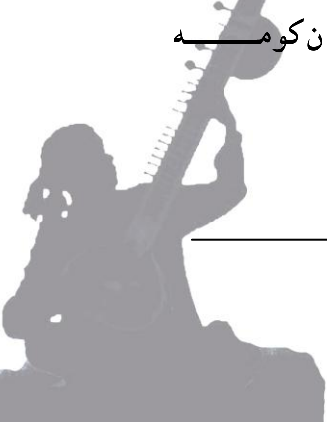

دا ستا د حسن له کتاب سره خواله کومه
ستورو ته ناست یم له رباب سره خواله کومه

ښکلي انځور يې ستا د شونډو په څهره کې وينم
ساده خو نه يم چې ګلاب سره خواله کومه

هغه مې سوځي خو په تکنده غرمه کې لا هم
لکه لمر مخی له افتاب سره خواله کومه

ته رانه لرې دا ستا غم و چاته وژړوم
زه د خپل سوي زړه کباب سره خواله کومه

د مينې زور شېخه سعيد چې رندانه ګرځمه
داسې هم نه ده چې شراب سره خواله کومه

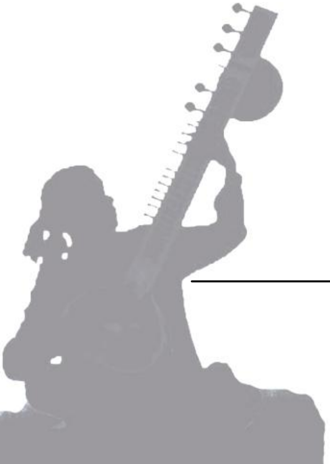

وراري به خاورې و خپل رنګ ته په جذبه کې ګوري
اوس به له ناوې سره څوک په اینه کې ګوري

شبخه یوائې هلکان هم ملامته نه دي
شته جنکۍ چې پټې پټې دروازه کې ګوري

پښتون ولس د مشرانو کردار داسې کړلو
چې هر یوڅوک یې جنګ فتنه اوس په شمله کې ګوري

یارو، سیتار سره چې اوسې بس هغه بختور
له دېنه څه سکون به نور په زمانه کې ګوري

اوبه د کلي کې سعیده د شرابو سیالي
د ورځې پېغلې د شپې ستوري په چینه کې ګوري

چې په رښتیا و جرئت کوو موږ
دغه ژوندون په کوم قیمت کوو موږ

سعیده دې ته وایي ټینګ اعتقاد
د مینې ټوله شپه ریاضت کوو موږ

په شپه کې خوند کوي ولاچې د پروین ایښې
زما د خړې خولۍ، ستا دلونګین ایښې

ځومره اثر کوي جنګونه پر ماحول د مینې
د ښکلو وچې شونډې، تتې د جبین ایښې

په خپله وطن کې راته سمه چپه لار نه ښکاري
سترګې مو سوځي راته مخ دي، د ګورګین ایښې

سعیده دومره شوې مجهولي اوس ځهرې د خلګو
سمې په سترګو ورته ږده د کتهبین ایښې

ښکلي بلا کوي، سرې چې وي پریشان، تازه کړي
زاهده راشه په خبرو دې ایمان تازه کړي

چې کله وموسي په سروشوندو او مخ واړه وي
ټکور شي پاتې او زخمونه مې جانان تازه کړي

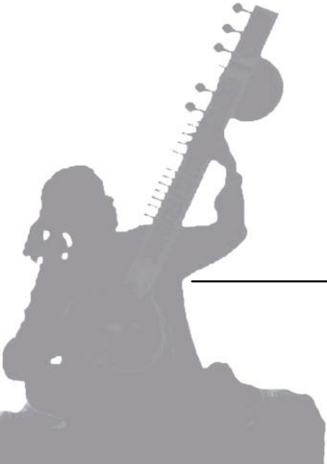

ټوپک چاړه او ياد بم کېسه ده
زموږ د ژوند کېسه د غم کېسه ده

زما خاطره بس له هغې جنۍ نه
د ګل پر پاڼه د شبنم کېسه ده

داسې اتوم چې کړي نړۍ پرې غرقه
دغه د اوس بني ادم کېسه ده

په نه خبره سره نېښ ووهي
د ګاونډيو د لړم کېسه ده

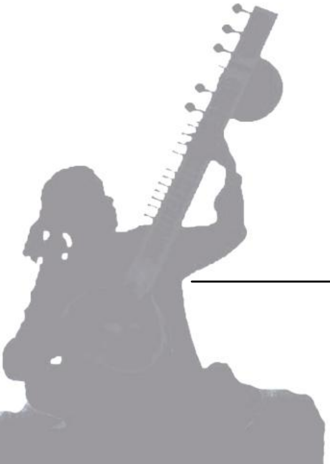

وي به خپه له یو او بله ضرور

دا د سعید او د صنم کیسه ده

په خپله خاوره ناکاره يو او تره اوسو
دوخت مشرانو کې موږ بيا هم بې رهبره اوسو

د انقلاب د فلسفې نتيجه دا وخته
له نوره لرې په تيارو کې يو بې لمره اوسو

خدايه په دې خاوره به داسې رحم کله رائي
چې امن راشي او موږ لرې له خطره اوسو

د مشرانو د پوهۍ کچه مو دغسې شوه
چې اوس په جنګ او په چاودنو کې اکثره اوسو

سعيده څوک به مو د ژوند سيکې را وځلوي
د وخت ګړځونو کې چې پټې له زرګره اوسو

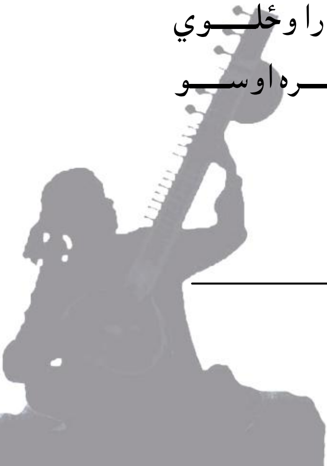

شېخه ! چې مينه کړي ترځان محدوده
هغه نو ته وايه په څه سړی دی ؟

لا د چارګل لا د پيزوان خبرې
دا سعيد هم يو عجيبه سړی دی

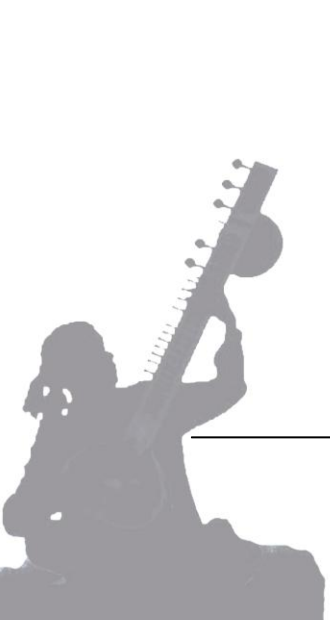

کړم ریاضت یې بلا زه له ډېره وخته
یو تصویر مې دی پرزړه له ډېره وخته

په خیالو کې مې حسینې جادوګرې
را روانه یې بس ته له ډېره وخته

ستا د مینې د سرور له برکته
دي راګډ په ژوند خواږه له ډېره وخته

سوال د شونډو به په کومه خوله کومه
ورته زه یم زړه نا زړه له ډېره وخته

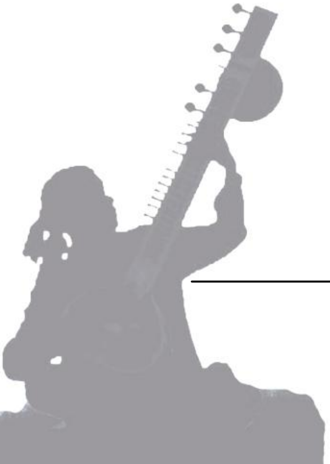

ښکلو ته میل د زړګي لرمه
شښخه حسینه کمزوري لرمه

په سادګی زما خطا چې نه شي
په زړه کې لویه پاچاهي لرمه

د غم حالاتو کې ملګري د ژوند
مننه خدایه شاعري لرمه

د بل په درد مې زړه کې څړیکه راشي
شکر دا خوی خو د سړي لرمه

هسي خو ډېر ملګري ګورته لاړو
ارمان سعید د روحاني* لرمه

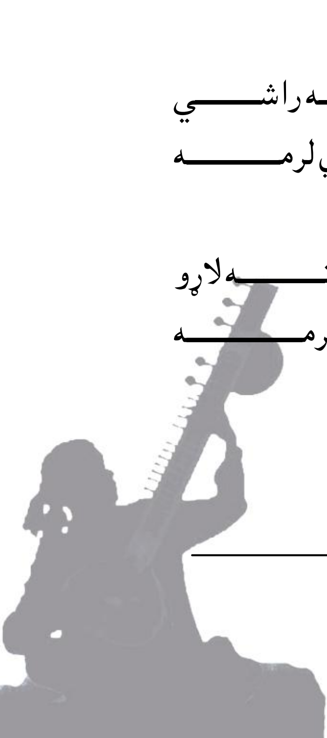

شهید عبدالصمد روحاني چې یو خوږ کلیوال اشنا و

جنتي خوب ویني تک سپین لکه ثواب ویده دی
نظر مې ستا د سرکو شونډو پر ګلاب ویده دی

وخت د لېوه غوندي، په نیمه شپه ورګډ په کاله
ګوره پښتون ته، څنګه غرق خانه خراب ویده دی

د ژوند پر دښته مې قسمته چرته ونه لیده
زما ارمان د زمانې پر کوم سراب ویده دی

په دې مالت کې مې ونه لید له نښه د ژوند
دلته رباب، دلته ګودر، دلته محراب ویده دی

هغه سعید ته نن عجیبه فلسفه وړاندې کړه
وې، ستا په شعر کې ثه مرموزه اضطراب ویده دی

خونه د پښتون چې په کې لویه خدایه ړنګه ده
دا دنیا دي اور واخلي او دا دنیا بدرنګه ده

ولې وینې، وینې کندهار او پېښور زمونږ
ولې مو د جبر زمانې ته ژبه ګونګه ده

څو به انقلاب وي او ترڅو به ورور وژنه وي
دا جنتي سیمه او تبا تبا له جنګه ده

پېغلې د عربو او پنجاب په خولو پایي زمونږ
دلته پښتنه پېغله ساده ګرځي ملنګه ده

ستا د میو زور ښکلې، سعید چې راندانه ګرځم
چاوې چې مستې مې یا له میو یا له بنګه ده

اینه د حسن چې دې پاکه له غباره نه ده
زما د قسمت په دایره کې لا ایساره نه ده

شېخه د ښکلې په ایمان کې دې باور نه راځي
نور یې د مخ ګوره، ستا غوندې ګناګاره نه ده

دلته دروغ دي چې سپرلی وي بدرګه په ګلو
موږ ته جګړه کله راغلې بې بهار نه ده

ښکلی سعیده د نرګس غوندي وځان ته مخ دی
هغه خبر ستا د زړګي له یو پرهاره نه ده

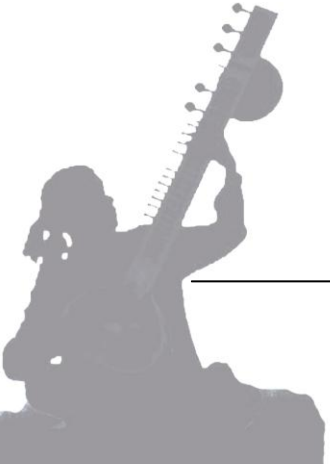

ګلاب که هرڅو د ښایست ګڼې جلوې کولې
ستا د ښایست یې څه ناکامه تجربې کولې

نه یې له ښکلو لاس تاوکړی نه مینا پر شونډو
هغه غریب نو بیا په څه خبر توبې کولې

ستا د ښکلا و دې ګلاب خوی ته حیرت وړی یم
په خاموشۍ کې یې بلا بلا کېسې کولې

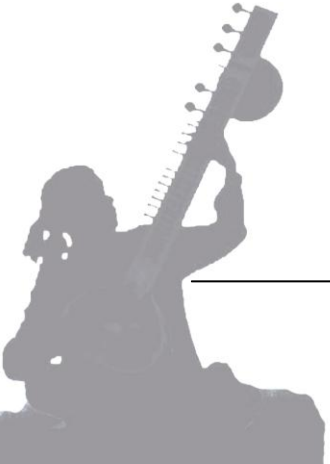

وینې تویې د زخمونو په هر پل کې
راته شنه دي تیند کونه په مزل کې

ته وا زما د زړه زخمونه په کې شنه دي
زه چې ګورمه ګلونه ستا اوربل کې

در قربان شم کلیوالې نازولې
مخ دې ښکلی د خالونو په شنه ځل کې

مورې موسکي و له مستیه ګډېدولو
شپون ژړل خدای یې موندلی و په نل کې

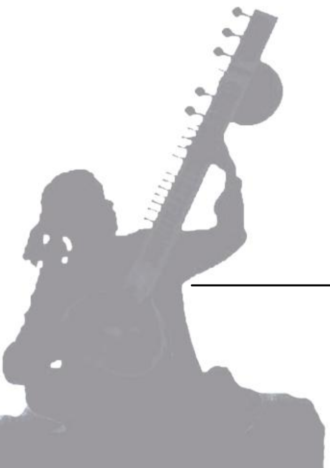

چې ستا نظر ته مې څهره پرته وي
لکه ګلاب ته چې اینه پرته وي

شېخه په کوم معیار کې دا را ولې
مخ ته مې جام ځنګ ته سجده پرته وي

خوب مې لیده ښکلې په ښي ورغوي
زما ملغلره تکه شنه پرته وي

ترخو به زموږ د ژوند ځولۍ کې بخته
له درده ډکه زمانه پرته وي

سعیده بیا به مې په اوښکو لمانځي
چې زما وسرته کتېبه پرته وي

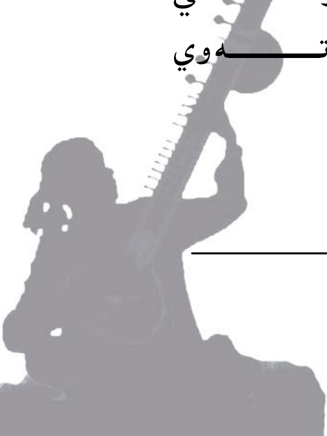

چې ساتي مو په جنګ کې بې وجدانه زمانه ده
پښتون غریب ته ډکه له تاوانه زمانه ده

دې وخت که رسولي د نړۍ خلک ګلاب ته
قسمت کې زموږ ولې بې ارمانه زمانه ده

زما او د رقیب ترمیان دې جوړ د کرکې ثلي
له تابښکلې راتاوه ثه جانانه زمانه ده

په دې بارودي جنګ کې یې اغلې پښتنې*
و حسن ته دې خدایږو چې حیرانه زمانه ده

سعیده د ملا په کتاب هم درسره ګورم
په حق د پښتنو کې بې ایمانه زمانه ده

*شربت ګله یا د ختیځ مونیلیزا

د دې مالت فضا چې تته ده هيڅ شور نه لري
دلته دي زړونه اوبه شوي، زړونه زور نه لري

زموږ په مالت کې خو ځوانان داسې بې پرسه وژني
ته به وا پلار نه لري، مور نه لري، خور نه لري

په خدای ملګرو کله کله راته شک پيدا شي
وايم پښتون داسې يتيم دی چې هيڅ کور نه لري

داسې هم نه ده چې شېخان يو ترېنه بد مو راځي حالات جنګي دي مزه
ځکه ټنک ټکور نه لري

چې بې ساړه زړونه راګرم کړو په مستو بيتو
اوس دي غزل سعيده هاغه شانته اور نه لري

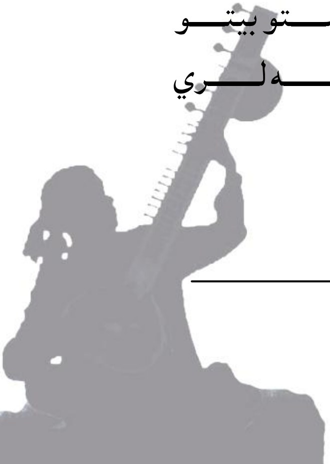

ويني ويني جنګ ماحول
څنګه شو بد رنګ ماحول

وخت و چې فتنې نه وې
ښکلی و، لونګ ماحول

کاش چې مینه، مینه شي
ګلو باندې رنګ ماحول

نه چې وي سعید هغه
ما باندې وي تنګ ماحول

بلا تاریخ یې په غیرت لیکلی
د زمانې د زړه جرس دی پښتون

ملکو هلتې * احترام وکوئ
په دنیا کړی ثه هوس دی پښتون

د خدای په لاره برابر روان دی
په دې سعیده مقدس دی پښتون

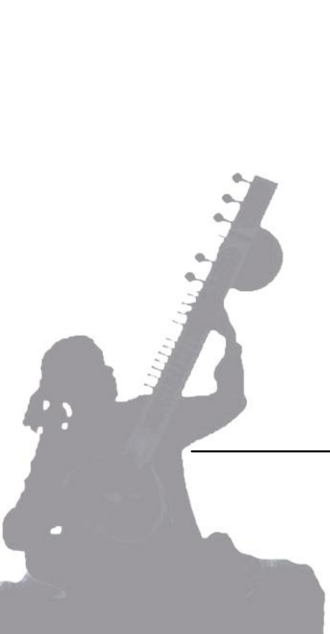

نه خان ملا او نه سردار معلوم دی
دلته د کوم سړي کردار معلوم دی

مور ته سپرلي تازه جنګونه راوړي
په دې توپير راته بهار معلوم دی

بچې بې خپله جوړوي، ورانوي
مور ته قسمت اوس د دې ښار معلوم دی

چې قيامتونه په زړګي راولي
د خال او شونډو خو خپل کار معلوم دی

په بنګ، شرابو باندې نه ماتېږي
سعيده ماته خپل خمار معلوم دی

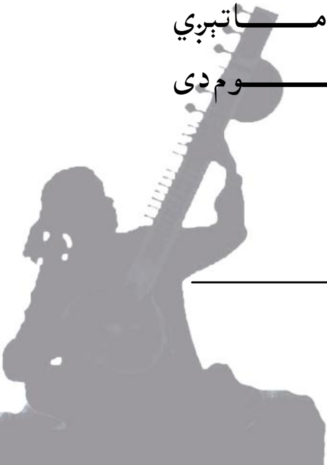

وخت دی د جبر او غمونو تابلو
هره څېره ده د ویرونو تابلو

سپرلیه اوس مو ده له یاده وتې
ستا د ښایست او د ګلونو تابلو

د رنګ ښېښه یې په باردو توره
زما د وطن د شنو سیندونو تابلو

د جنګ حالاتو کې به څه مزه وي
د کلي، غر او ګودرونو تابلو

ورورولي، سوله او د ښکلو مینه
سعیده زما ده د شعرونو تابلو

اوس چې خاموشه یمه شور نه لرم
خدایه تیاره ده کور کې مور نه لرم

د مور دعا به وه لښکر راسره
دښمنه پړ یمه نور زور نه لرم

د کلي هر دیوال ته سا شړمه
بې موره څه مزه کړي کور نه لرم

د ژوند له خونده به مې څه وپوښتې
ساړه نغري ته ناست یم اور نه لرم

سعیده زه شوم د پښتو په شانې
څوک به دعا راکړي غمخور نه لرم

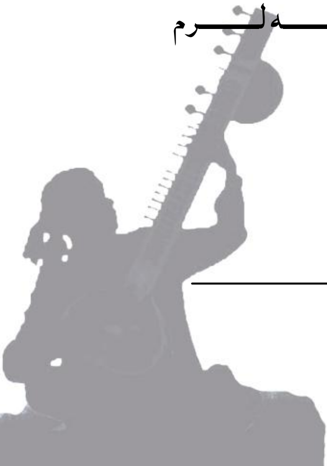

جومات له ځو غيږ کې قرآن ګرځوو
خو پټ په زړونو کې بتان ګرځوو

بيا مو د کوم فرعون نښه نه کړي
سرونه پټ چې له اسمان ګرځوو

کلونه وشول په دې تمه باندې
زړه کې د لوی وطن ارمان ګرځوو

زاهده ګوندي وي چې رنګ ترې واخلو
ښکلي ترخنګ لکه ګلان ګرځوو

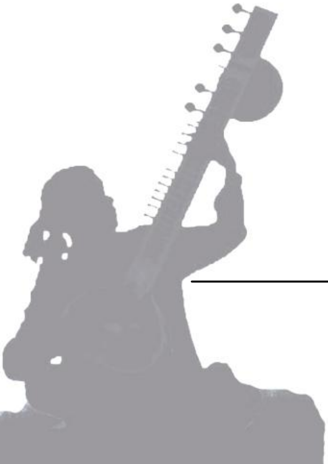

سعیده ټک به دا ضرور راکوي
چې په لستوني کې ماران ګرځوو

جانان د چا کله ټکور ورکوي
ژور زخمونه به لا نور ورکوي

د ګاونډي چې دلته وس ورسي
نو د يو بل درمند ته اور ورکوي

سعيد چې ښکلی په غزل کې راوړي
رقيب ته دا خبره زور ورکوي

بلا رنګونه يې په زړه را اوري
سعيد چې ستا رياضت ته زور ورکوي

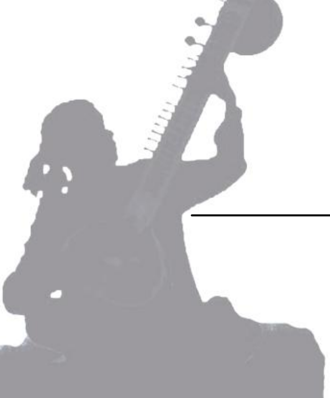

مست خواږه ګوري جانان
چې له زړه ګوري جانان

وا وا سل زره رنګونه
ثومره ښه ګوري جانان

ماله ځانه کړي قربان
چې کاږه ګوري جانان

بیا تندی او کانی ثه
چې ونه ګوري جانان

سعید بیا کړي ځان ورتېر
ګوندي وه ګوري جانان

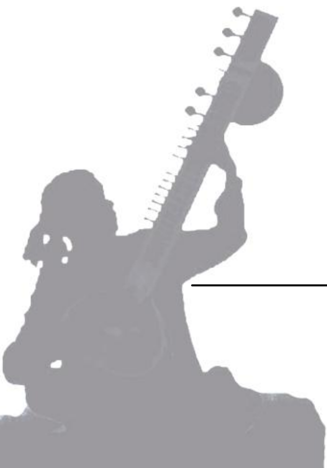

امن چرته بې باوره ژوندون
زمونږ خوارانو دربدره ژوندون

وجنګ نفرت ته د پای ټکی کېږدو
راځئ شروع کړو بيا له سره ژوندون

وخته تاثه کړې نيکي راسره
له دردو ډک وي زمونږ اکثره ژوندون

په دې مالت کې ثه عجيبه خلک
تېروای نه شي بې سنګره ژوندون

لکه زاهد وځان ته ناست یمه خلوت لرمه
ډېره موده یې په ښکلا کې ریاضت لرمه

دا ښاري پېغلې مې پر زړه باندې چک نه لګوي
زه کلیوال ژڼی ساده غونې فطرت لرمه

ګناهګار یم خو دومره نه یم چې له لارې وځم
د شپې ناوخته د غزلو امامت لرمه

ستا په کتو را باندې سل زره رنګونه اوري
جار دې له سترګو څه ښاغلی محبت لرمه

په دغه وخت کې چې سعید له بلا امن لرم
دعا د مورجاني بلا بلا رحمت لرمه

سیند ته یې را کوزې کړم او بو سره شپیلکی کړمه
ستوري په اسمان وي چې رمه له شپاله هی کړمه

اې ښکلې خپه نه شې تعبیر یې ستا په زړه کوم
خوب کې دې ویل راته چې در به زه ځونډی کړمه

ته که زموږ کورته میلمنه کله را پېښه شوې
تا ته به ډالۍ زموږ د تورې مېږې وری کړمه

ستا د بنګړو شور سره سیالۍ باندې راغلی یم
زه چې د غزلو په لفظو باندې شرنګی کړمه

دې سرکښه وخت کې به سعید ګوره چې څه کول
مورې منم خدای ورپسې تا هم څه سړی کړمه

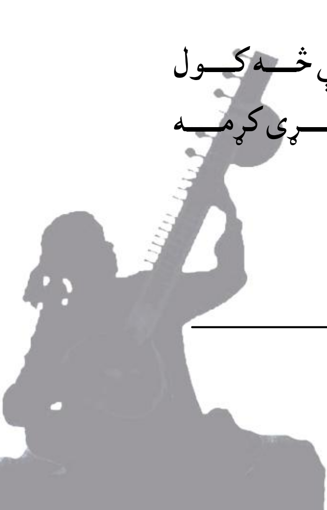

نه اولني شته نه همغسې وجدان پاتې دی
نن سبا هر سړی په ګټه د خپل ځان پاتې دی

څه ساده ګان یو په تاریخ چې د نیکونو ویاړو
په موږ کې کوم خوی د احمد او میرویس خان پاتې دی

په خوله یې وایو ، خو عمل دلته پرې چا کړی دی
هسې په پاڼو کې خاونده ستا قرآن پاتې دی

له نفرتون به لا غرقه وای له وخته نړۍ
په څو سړیو کې شاید چې سپین ایمان پاتې دی

په دي مالت کې خو په خدای چې زندګي ګرانه ده
سعید چې پاتې دی په تمه د جانان پاتې دی

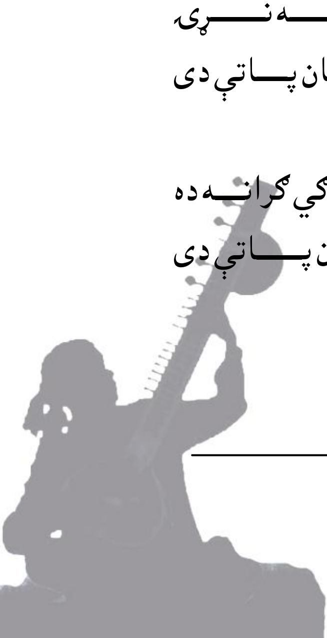

تا سره چې نه یمه
زه به نو بیا څه یمه

ستا په ږغ بس هر سهار
ګل غوندي تازه یمه

ته وا خوله به نه کړي را
دې کې زړه نا زړه یمه

تا ته خو سعید ګرانې
خاورې یم ایره یمه

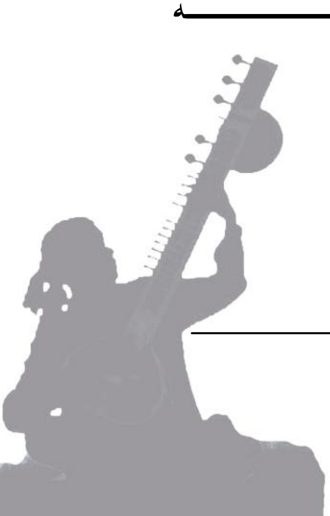

چا چې ولس سره په غم کې خواخوږي کړې ده
زمونږ په زړونو یې بې تاجه پاچاهي کړې ده

چې د ځان ګټې کړي قربان د خپل ولس له ګټو
بې شکه دې سري په حقه سرداري کړې ده

رقیب مالت کې څه وړه خبره نه وه دغه
د زړه په زور مې د هغې جنۍ یاري کړې ده

د ورور و مرګ ته یې کاړتوس دې بې پیسو راکړي
د نړۍ خلګو چې له مونږ سره ځواني کړې ده

سعیده چرته چې په مینه وي د کفر فتوا
داسې ماحول کې مونږ خوارانو زندګي کړې ده

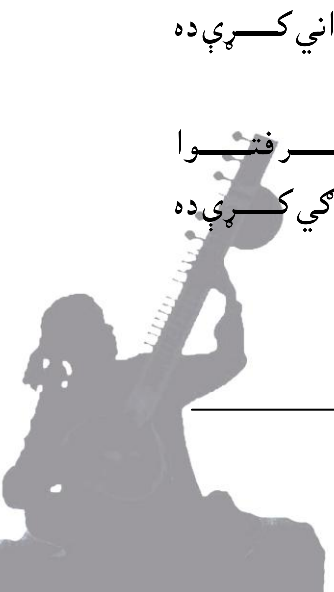

ښکلي ګلالي کاته
ستا سپرلي سپرلي کاته

څه عجيب سرور لري
ستورو ته مې وړي کاته

زړه اخلي او توان اخلي
ستا جادوګري کاته

خوی د پسرلي لري
ستا موسکي موسکي کاته

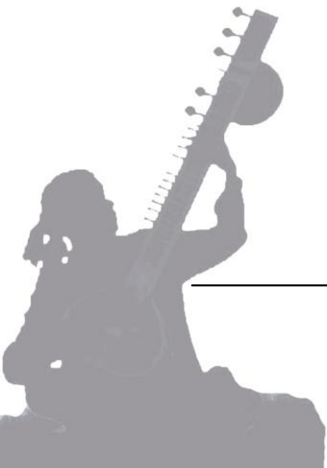

زر غوندي زرګر نه لږ خواري غواړي
دا وطن يو څو د کار سړي غواړي

ښار مو پاڼې لکه سور ګلاب
خدايه نور د سولې پسرلي غواړي

***

کله کله غم سره دوکه وکړم
لاړ شمه و ډک جام ته تکيه وکړم

شېخه دغه دور بې ايمانه دی
څه باور به ستا په مسله وکړم

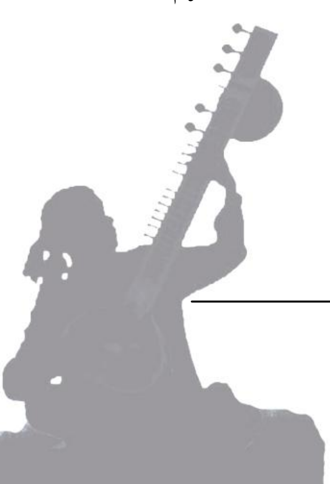

له قرنونو له پېړيو
د ژوندون دغه اواز دی

ورورولي ، امن او مينه
د انسان د تخليق راز دی

***

دا چې پر زړونو تاثيري غوندې دی
د ښکلي ږغ جادوګري غوندې دی

لاس ته راوړل به يې وختونه نيسي
زړګی د ښکلی د ماهي غوندې دی

***

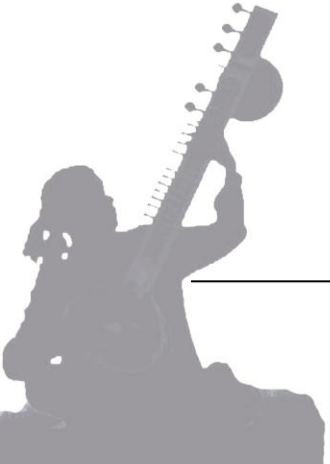

تخنیک پر مخ لاړو بدل شو انسان
خو حقیقت کې لا تمبل شو انسان

د ژوند د عشق سندره کله اوري
اخته په جنګ و په جدل شو انسان

موږ که هر څو په لاره سم په بسم الله روان یو
ستا په نظر شپخه بیا هم پر چپه خوا روان یو

بې ننګه نه یو ، خو له دې تېرو جګړو مو زده کړل
اوس د وطن په نوم جګړه کې هم تر شا روان یو

***

لکه ګلان دانه ،دانه د چول په دښت ولاړ دي
زما ملګري پریشانیو کې د وخت ولاړ دي

موږه به خاورې کړو د ښکلو پر مړوند خوبونه
رقیبان نه یو چې تیار پر دغه بخت ولاړ یو

***

څه بې رنګه څه داغلې زندګي ده
بې له تا چې مې اې ښکلې زندګي ده

منم ښار کې د پی مخو هستي ډېره
خو په کلي کې ترې ښکلې زندګي ده

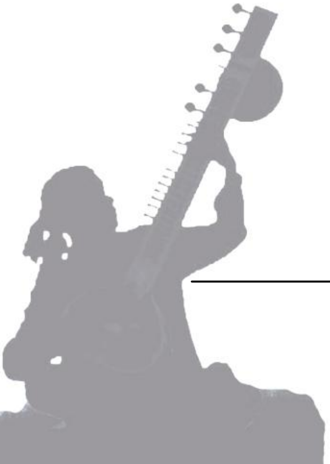

ځنګه ککږې په باړودو د وژمو خبرې
زما د وطن د ګلدرو د پسرلو خبرې

سپوږۍ مد د وکړه پردۍ سیمه پردی وطن دی
لېږ راله وکړه د وطن د ګودرو خبرې

***

د لوی سړي نه ما شومتوب وشي
مینه کې داسې لېونتوب وشي

په کومه شپه چې وي وعده د اشنا
له بده بخته مانه خوب وشي

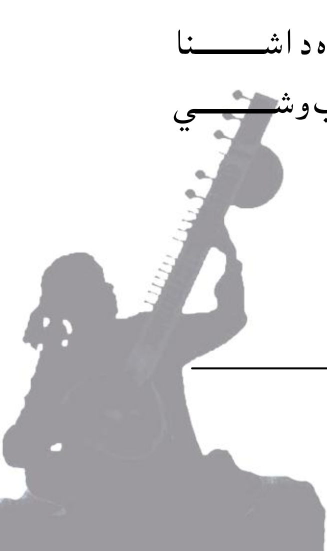

نن يې خوشبويي زلفو ته ورته ده
ښايې له هوا سره روانه ده
هسې نه رقيب ته مخ ورواړوي
بيا مې زړه د رزا سره روانه ده

***

چې رقيب نن له اشنا سره پاتېږي
بله شمعه له هوا سره پاتېږي
په بخښنې يوه هيله مې کوله
پښې مې ځي خو زړه له تاسره پاتېږي

څنګه بدل شولې جانان مې نه شوې
د پرهر څړیکه شوې درمان مې نه شوې

راشه د وخت دا امتحان وګوره
ته رانه لاړې خو ارمان مې نه شوې

***

یار ستار دا دوه یاران
ما سره جوړه یاران

شېخه وعظ ځانته کړه
زه پوی شوم هغه یاران

دا زندګي به زندګي وشمېرو
چې ماښام پوره وي خپل سړي وشمېرو

ګلان، فصلونه او باران چې راکړي
سپرلي به هله موږ سپرلي وشمېرو

چې بې بمباره تر خپل کوره راشي
دغه واده به بیا ښادي وشمېرو

ښکلی چې لاړ شي له محفله ثخه
ملګري ژر ژر خپل زړګي وشمېرو

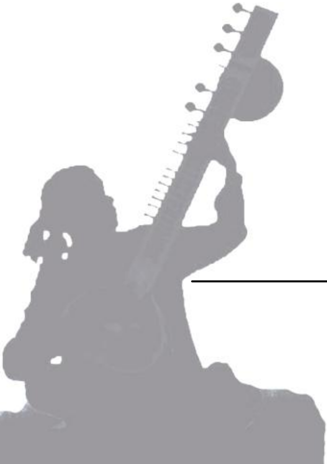

سعيده وروسته له چاودنې ثخه

تشې خولۍ، ثپلۍ، کالي وشمېرو

حالات مغل دي دلته هرڅه په پردو کې ښکاري
دا چې خاپونه د رنګونو په څهرو کې ښکاري

د قهريدلي اسمان دغه لوی احسان و پر موږ
زما د ګل وطن تصوير چې په لمبو کې ښکاري

څه کيفيت دی مخامخ ورته کتلی نشو
د بلاګانو انځورونه په اينو کې ښکاري

داسې څوک هم شته چې بلا غم يې پر کور مېلمه دی
داسې څوک هم شته چې سازونو او نغمو کې ښکاري

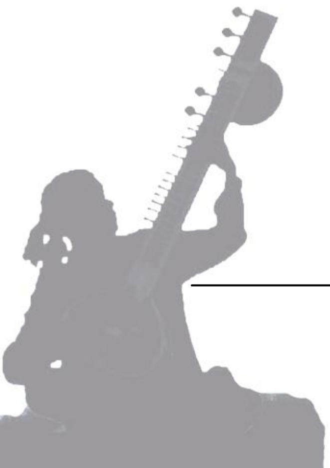

سعیده تا هم له دې خپل ماحوله رانګ اخیستی

څه عجیبه ده ژوند او مرګ دې په شعرو کې ښکاري

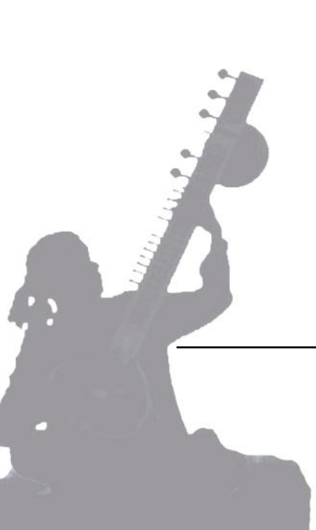

زړونه مو له غمه ډک سکون نشته
خير د حالاتو پر لمن نشته

غواړې چې په ښکلو کې ليلا مګر
وګورئ په موږ کې هم مجنون نشته

ډېر خلک هغه غوندې خصلت لري
څوک وايي چې دلته کې قارون نشته

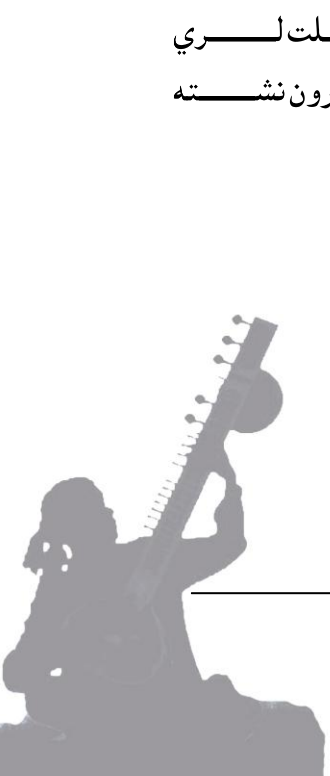

رقيب، جانان سره جوړه روان دي
بهار، خزان سره جوړه روان دي

ويني د زړه خورو حادثو کې د ژوند
وخت او ارمان سره جوړه روان دي

خدايه دا ستا قدرت بې ساتي راله
وطن، توپان سره جوړه روان دي

بيا به د چا پر زړه قيامت پرېباسي
شونډې، پېزوان سره جوړه روان دي

یاران یا سترګې یا خبرې دي ټول
سعید، جانان سره جوړه روان دي

ته به وا ځوان د چا په مینه کې په دار ځړېږي
ډېره موده کېږي، تېرانو کې سیتار ځړېږي

بیا د درنې چاودنې رږغ له سپین جوماته راغی
خدایه قران دې پانې پانې په مینار ځړېږي

د غره سړی دی په هغه کلتور هغسې پاتې
څادر په څوکه په کڅوړه کې نسوار ځړېږي

منئ چې زموږ د نیتونو د ګناه له وجې
د وحشتونو په ځنځیر مو دغه ښار ځړېږي

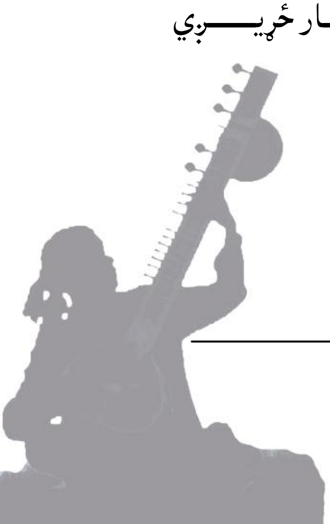

دا نو قسمت دی د سعید په ګریوان تړمې اوښکې
خو د هغې په ګریوان روڼ د پاولو هار ځړېږي

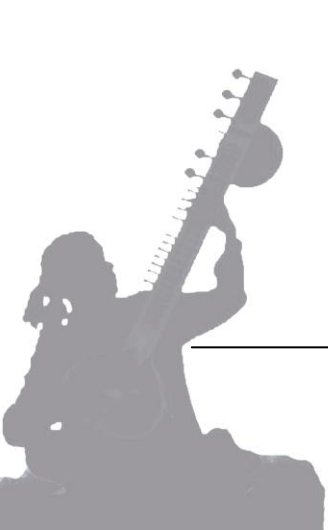

بیا به په څه خبره شر کوي د کلي خلک
واړه لګیا دي سوچ اکثر کوي د کلي خلک

خوشحال ویلي خاوره زموږ، اختیار د بل په لاس کې
یا به مغلو ته اشر کوي د کلي خلک

هغه وختونه اوس په خدای که هم په خوب لیده شي
په اتڼونو چې اختر کوي د کلي خلک

د ښار په خبر نه دي په غم به دې شریک بولي ځان
په خدای دا کار ښه زړور کوي د کلي خلک

لا وچکالي ده باران نشته چینې وچ حلقونه
سعیده خاورې به کښت کر کوي د کلي خلګ

ستوري پرېشانه لږ خو وګوره
دې خواته جانانه لږ خو وګوره

مشره وايه ته چرته او قام چرته
سر کړه تر ګريوانه لږ خو وګوره

خدايه سبا چرته په مزل مزل
شپه ده يو ستومانه لږ خو وګوره

سورغر، بې چينو دی، بې ګلانو دی
دې خواته بارانه لږ خو وګوره

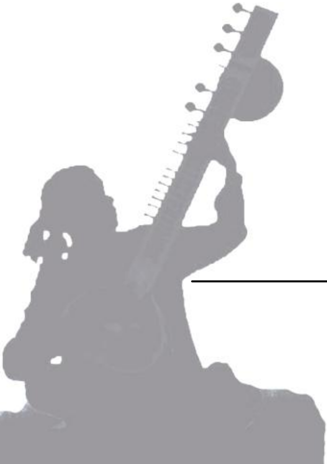

ثه اثره د ښکلې په دې ږغ کې وه
اې سعيده ځوانه لږ خو وګوره

چا چې لږ ډېر په کې الفت کړی دی
هغو ژوندون په صداقت کړی دی

چې یارانه ساتې بې تمې دواړه
هغوی ریښتینی محبت کړی دی

وجدان کې هر سړی ظالم دی دلته
ورانی هر چا تر خپل همت کړی دی

سعیده ثوک دي د وطن کیسه کې
هر چا د خپل سر حفاظت کړی دی

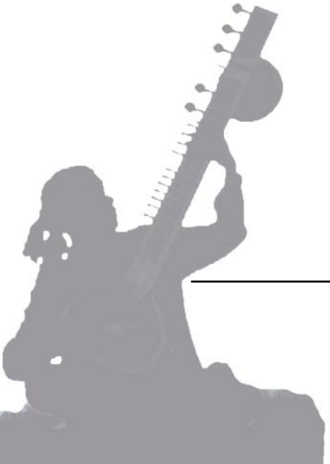

زما له کتو نه پرېشانه ښکاري
دا ښکلې ولې بدګومانه ښکاري

چې پښتانه ساتي له سولې لرې
دغه دنيا هم بې ايمانه ښکاري

خير، په ښار دی شه قيامت پرېوتی
چې خاموشي ده، فضا ورانه ښکاري

اينې ته لږ خو مخامخ وګوره
شونډي دې ګل غوندې جانانه ښکاري

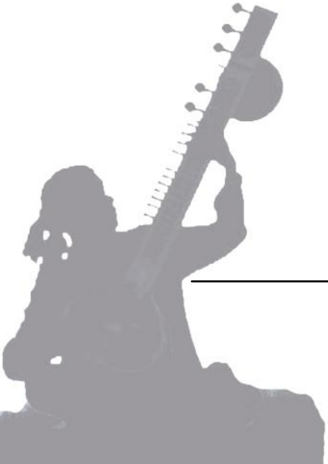

لکـــــه شـــــبنم د ګـــــل لـــــه پـــــاڼې ســــعید
بیــــا پــــر اغزیـــــو او ویزانـــــه ښـــــکاري

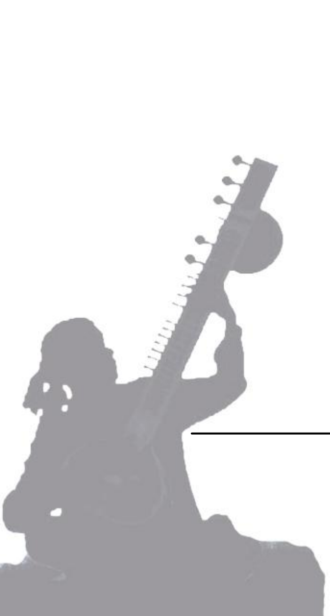

نه درد بېږي، نه ژړېږي بې نمک دي
دلته زړونه اوس له کاڼو څخه کلک دي

شونډې راکړه بې له دې هم نازولې
زاهدان د زمانې راته په شک دي

یو له بله دي نیمګړي دې وطن کې
پښتانه دي، تاجکان دي، که ازبک دي

ښکلي زمونږ د زړه په وینو باندې پایي
چې غومبري یې بې لمره هم چمک دي

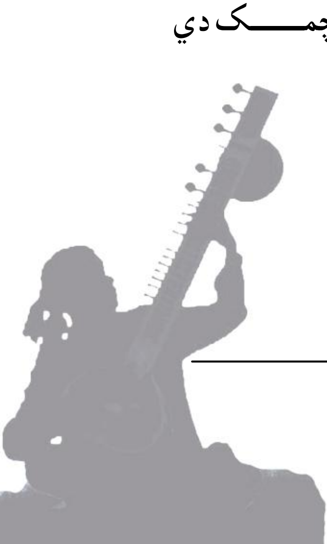

زموږ ژوند به يې سعيده لوی عبرت وي
په ارمان چې ثوک د توري او ټوپک دي

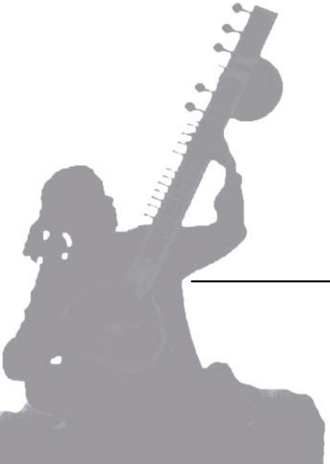

په نه لیدو کې ترې رنګین غوندې الهام اخلمه
زه یې د حسن هم زره زره پیغام اخلمه

دا جبر نه دی له عقدې سره ټکر کې یمه
لار کې رقیب نه هم په ورین تندي سلام اخلمه

دلته به بم، دلته کمین، دلته قاتل لاسونه
په خپل وطن کې هم په وېره وېره ګام اخلمه

ساقي په دې کې بغاوت ثه دی د وخت تقاضا
زه د وطن او خپلو خلګو په نوم جام اخلمه

سعید دا ستا په څېر له کینه څخه ډک مه ګڼه
نوم دې هغسې لا په خدای په احترام اخلمه

چې د کوم درد به مو دوا شي کنه
هغه راځي لږ به رڼا شي کنه

هغه وعده دې لکه بنګړي ماتوي
ستا خو یقین دی ګوره راشي کنه

زما لپاره په بلې دربدل
بیا به بې له زړه سره سلا شي کنه

ازار یې ډېر د پښتانه اخیستی
په غم اخته به دا دنیا شي کنه

و غم ته لته له خماره سره
ستورو ته ناست یم له سیتاره سره

دا نو قسمت دی د ګلونو پر ځای
راځي جنګونه له بهاره سره

که غواړې پاتې شې ژوندی تر ډېره
بیا نو یاري وکړه له داره سره

زما خاموشه زړګی شور پیدا کړي
ستا د بنګړو له شرنګهار سره

یــــارانو ولــــې پسپســــی کولــــو
ســـعید چـــې ناســـتوو لـــه خپـــل یـــاره ســـره

له بې امنۍ ښکاري چې ټوله د نفرت ملګري
په دې مالت کې شته ډېر کم د محبت ملګري

په هغه ورځ مې لاړې تو کړلې په خپل ګريوان کې
چې خبر کړې و ، رقيب زما په نيت ملګري

خو د به سرونه په کې بايلي بې ضميره ولس
پښتانه نه شول د خوشحال د طريقت ملګري

تورو مات نه کړل خو سيکې دا څه بلا را وکړه
څنګه يې بېل، څنګه يې پاش کړو د وحدت ملګري

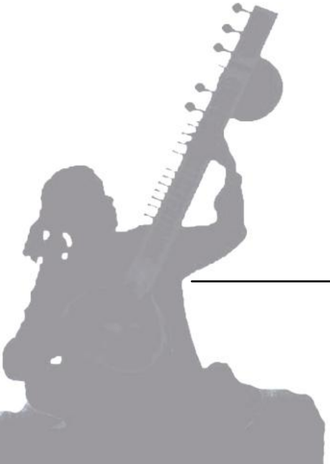

مورکۍ دې مړه شوه درنه وېره ده سعيده په کار
اخته دې نه کړې په بې ځايه شرارت ملګري

لیوني نه یو چې په ژوند باندې باور وکوو
ساقي را وړاندې شه جامونه سر پر سر وکوو

مینو شرنګ کې د جامونو دغه عذر ضرور
د پاتا یاد به د ګودر او مازیګر وکوو

پلار یې حالاتو دی په څومره ناځوانی وژلی
راځئ چې قدر د یتیم بچي نهر وکوو

دا سړتیوب کاشکي زموږ په شعور کې راشي
په نه خبره ولې وروره سره شر وکوو
دعا د خیر، حالات قابو نه دي اورنګ زمان کې

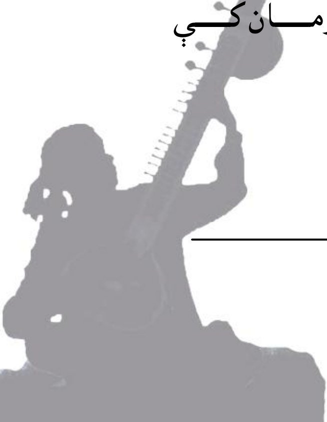

سعیده نور باید له هرڅه نه خطر وکوو

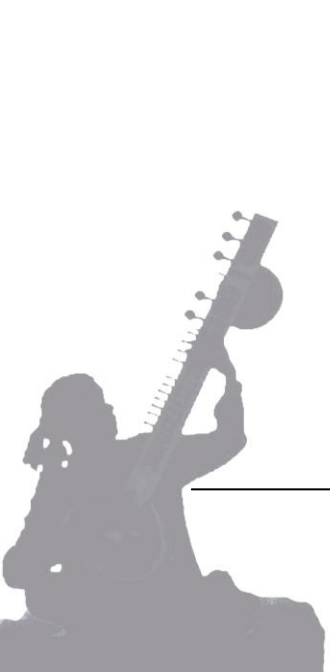

مینا

نن په ښار کې یوه ښکلې
شوه زما له څنګه تېره
دخیال لاس مې پسې وغځېد ناڅاپه
ما وې کوم سخي ساقی دی
مینا ګرځوي په لاس کې

نن

اې، دا ته څه کړې او څه وايې؟

چې له ځان سره بوهېږې

لکه مچ لاسونه مروړې افسوس کاندې

خاطرو ته د ماضي دې پنا وړې

انځورونه دې پر ذهن بلا ګرځي

د سرو شونډو، شوخو مچو، خندا ګانو

دا دکوم زمان په لړو کې پنا یې

راشه کښېنه لېونیه!

بیا به دا وختونه غواړې

هلته وګوره لړ وړاندې

هغه پېغله درته څنګه په ناز خاندي

فطرت

ورځ شوه تېره
د مرغانو او سيندونو په سندرو
سپوږمۍ هم ليڅې غړلې
په تيارو کې په لامبو ده
ستورې مينځې په چينو کې خپل مخونه
مګر زه کرخت کرخت يم لا تراوسه
لکه واوره د لو تېرې و بغل ته
ته رانغلې زه دې جز د فطرت نه کړم

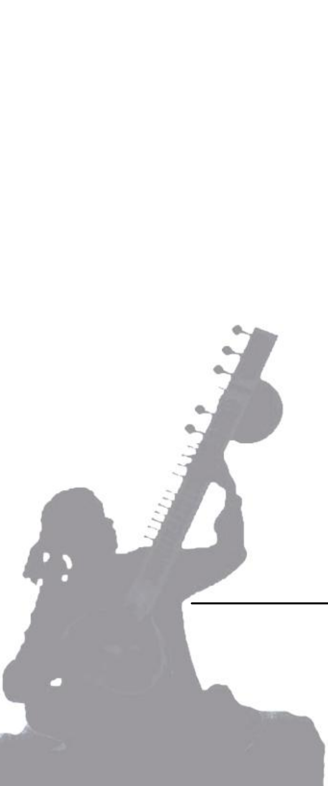

سیاست

زندان، مرګ، بې له دلیله
چور چپاو د چا په خوښه
ځان ښودنه له حد زیاته
ځان او کور رڼه بنګله کې
ولس ټول د ویر پر کنده
که دا وي، د سیاست برخه
نو، ما لوستی سیاست نه دی!!!

انسان

دوی نارې وهي په زوره
له هیبته ډک ږغونه
لمر ولاړ زموږ پر سر دی
بیا مې هم پوښتي او وایي
چې ته څوک یې له کوم ځایه
زه حیران یم ځواب نه راځي پر شونډو
خو په ذهن کې بلا سوالو ته مخ یم
دوی مې وینې چې ومخته یې تېرېږم
زه، انسان یمه، انسان یمه، انسان ! ! ! ! ! !

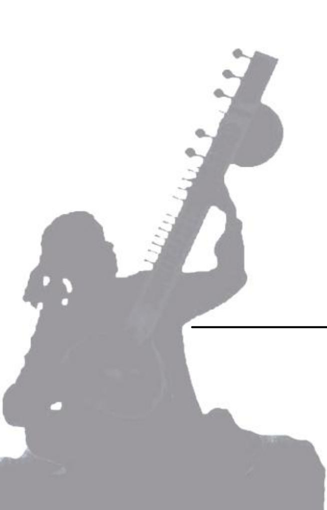

تذکره

هو زما تذکره دا ده، ستا په وړاندې
کته مته کاپي ستا د تذکرې ده
په کې لیکې کرښې ورته
دوه لاسونه او دوه پښې
دا وجود او دغه نطق
نه پوهېږم چې ته ولې
رانه بیا تابیعت پوښتې
خو که دا کفایت نه کړي؟
نو ما لار غلطه کړې، بخښه غواړم ! ! !

راز

که فتوا مو کړئ عاجله لږ به ښه وي
ژر مې ځوړند کړئ د ښار په څلور لارې
ګناګار او که سپیڅلې تر ایینه یم
دا خبرې به د وخت تاریخ ته پرېږدو
مګر قام ته یو پیغام هم ضروري دی
وخت تېرېږي انتظار نور په کار نه دی
غواړم دغه پیغام ژر خپور شي په ښار کې
چې له داره سره مینه
د وطن د سوکالۍ، ازدای راز دی

د حسینو د ښایست جادوګري ده
چې موښکلې ړنګه بنګه زندګي ده
دا چې یو ځلې سهار بیا مازیګر کړې
ستا پر زړه باندې خو اوس لا بې لوظي ده
اوس ښادي د هغو خلکو په قسمت ده
چې لوټلې یې د ګلونه ځواني ده
نه مې زړه ورباندې سود شو نه غزله
زه بې څه کړم چې د ښکلو ارزاني ده
تل خواله دا ستا د حسن په یادو کړي
د غزلو او سعید چې اشنا یې ده

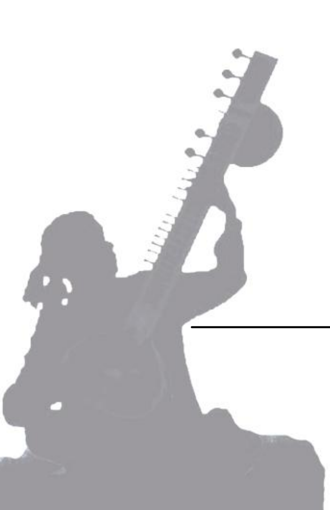

چې د سروشونډو بنګاوه دې راکړه
ظالمې څه غرقه نشه دې راکړه
بلا زړګی لرې بلا جانانه
وعده دې هېره شوه وعده دې راکړه
اخیر د دومره مینې دومره قېمت
خولګۍ دې راکړه خو یوه دې راکړه
نن چې موسکۍ شوې نن مې ځان ولیدو
غوږ مې خیالونه کړو ، ایینه دې راکړه
سعید واپس زابلي فطرت له ځمه
کابله وران مه شې دوکه دې راکړه

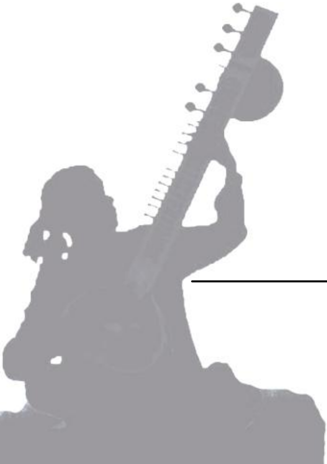

وعده

مرغۍ پاس څاله کې ناسته
زه د توت ډډې ته غلی
يو مرغه له لرې لرې په نغمو ده
طوافونه يې د توت پر سر ادا کړل
مرغۍ هم له څالې ووته و ښاخ ته
پر شنه پاڼه يې مشوکه کړه را تېره
د ماحول لمن يې ډکه په نغمو کړه
په شنو پاڼو کې يې شروع دی پټ پټاني
مازيګر په الوداع دی دوی مستي کړي
پرښاخونو په ټوپونو په نڅا دي
خو انسان لا د انسان وعدې ته ناست دی

تا پسې ورک، له خپل ارمان سره يم
زه چا ليدلی له خپل ځان سره يم
دا فرښته، که پښتنه پېغله ده
مخامخ بيا نن له ګمان سره يم
له هغې وروسته رقيب بل شانې دی
چې يې ليدلی له جانان سره يم
د شنو خالونو لونګين مېرمنه
ته به وا پورته له اسمان سره يم
هغه چې هر چرته، باور لرمه
سعيده زه يې هم له ځان سره يم

خوږې وږمې چې د سينګار لرې ته
ضرور ګلابه سره لار لرې ته
نن يې په ترشه ټنډه دا وويل
اخر له ما سره څه کار لرې ته
هغه زما په زړګي لوبې کوي
ملګري بيا هم وايي يار لرې ته
سعيده پام کوه مورکۍ دې مړه ده
په دې دنيا کې کوم غمخوار لرې ته

دا نجلیٰ له ذات د ګله راته ښکاري
د وږمو د خم له تله راته ښکاري
یم کمرنګه ته وا نور دي ټوله وړی
ستوري ټوله اوس بې ځله راته ښکاري
ستا د زلفو د خوشبو حس په کې نشته
هوا هم اوس لږ بدله راته ښکاري
ته چې نه راځې نو مه راځه توکل دی
دا قسمت هم له ازله راته ښکاري
زه چې پټې کړمه سترګې څه تاثیر دی
ستا د حسن ډیوه بله راته ښکاري
چې سعید یې ستا په شونډو ګناګار کړ
دا شیطان ستا له چارګله راته ښکاري

سوې لوې توتکۍ درپسې درومي

د بې وسه زړو سلګۍ درپسې درومې

په قبله چې ته روانه شوې زما پام شو

ستوري تت شولو سپوږمۍ درپسې درومي

که ته ګل نه یې، نو بیا وایه چې څه یې؟

چې وږمې ځولۍ ځولۍ درپسې درومي !!

ګله پامه کوه خزان دې چرته نه کړي

رقیبان لکه ږلۍ درپسې درومي

د سعید چې د غزل تنده سیوا شي

بیا تر قافه ښاپیرۍ درپسې درومي

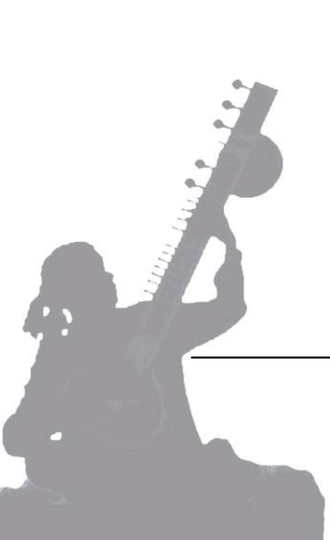

چې بې مینې یې جانان درسره نشته
ویره دا ده چې ایمان درسره نشته
چې بایللی دې زړګی تراوسه نه دی
نو ډاډه ګرځه تاوان درسره نشته
چې به یې زړونه کړل له ځان سره په مخه
ښکلې اوس هغه توپان درسره نشته
چې په خپله خاوره خپل وروړ ته بلا یې
نو هیڅ فکر د افغان درسره نشته
ها د ګړدې سپوږمۍ عمر کې سعیده
هاغه نخښه د پېزوان درسره نشته

ما زیګر هوا چې ګل غوندي خوږه شوه
ستا د زلفو خوشبویي په کې خوره شوه
چې موسکۍ شوې جنتونه په ګډا شوو
چې غوسه شوې قیامتونه شو لمبه شوه
ړنګه بنګه چې په غېږه کې راتوی شوې
دا شېبه مو د شرابو پیمانه شوه
چې دې یو نظر را واړولې سترګې
دا وږمه وه له ګلابه را ستنه شوه
ستا د ښکلو سترګو څو مره بد غبرګون و
له سعیده سره ورانه زمانه شوه

بې له تا مې زړه تصویر د ژیړ خزان دی
ښکلې راشه، بې ګلابه دا ګلدان دی
د ایینې غوندې وربښمینې ځلا پاشي
د چا روح مې سم له روح سره روان دی
چې موسم یې د جنګونو پیلامه وي
دې وطن کې پسرلی هم بې ایمان دی
بس د چا له سترګو دغه چاره کېږي
دا سعید چې له رقیبه سره وران دی

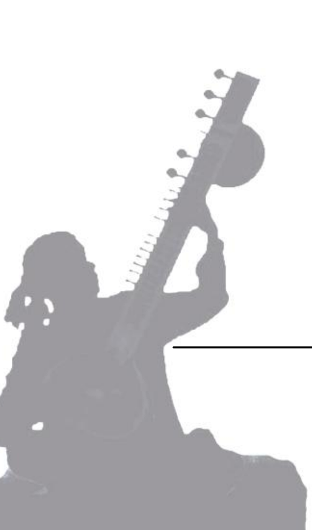

زما د مینې او ارمان خبرې
ښکلې ته ښکارې د تاوان خبرې
مچۍ او شات مې شي پر ذهین تصویر
کوي رقیب چې د جانان خبرې
سړيتوب دا دی چې ته بل احساس کړې
کولی هرڅوک شي د ځان خبرې
په ښار کې اوس هم کلیوال دی سعید
کوي د خال یا د پېزوان خبرې

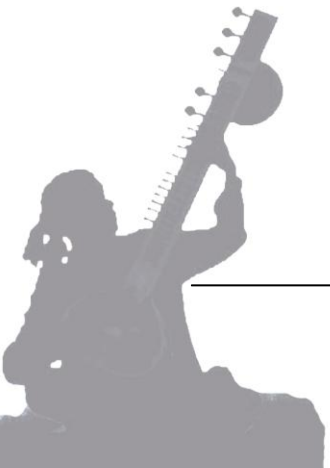

امکان یې نه وینم چې زه دې دا کیسه ټوله کړم
سترګې خو خیر، له زړه څنګه ستا جلوه ټوله کړم
لاس مې راتاو له نری ملا، ژبه وکار ته پاتې
په دې مجبوروم له بارخو نه دې خوله ټوله کړم
هغه ده راغله د سرکو شونډو ښایسته مېرمنه
نوره به لپه د دعا خوره وره ټوله کړم
زړګی مې چوي له تیارو سره مې نه لګیږي
پرېږده له مخه دې د زلفو دا څپه ټوله کړم
بېرتې وا پس کړو ډک جامونه له سعیده څخه
وایي ساقي له تا به نوره دا لمبه ټوله کړم

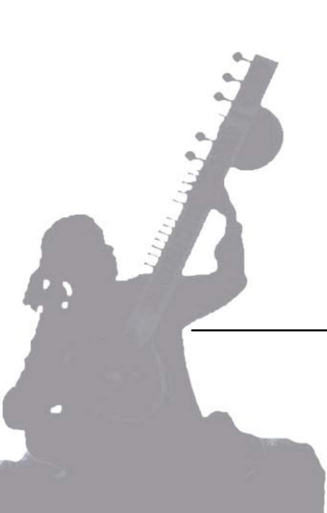

زړه مې ډک دی له خوبو نه مرور يم
نور له ټولو اييېنو نه مرور يم
څه قسمت دی څه مې سود د زندګی دی
اوس له کرښو د لاسو نه مرور يم
چې د پېغلو د پيکي سيوري پرې کاخت شول
نور د کلي له چينو نه مرور يم
ته چې لاړې له سعيده سپوږمۍ مخيه
يم کمرنګه له رنګو نه مرور يم

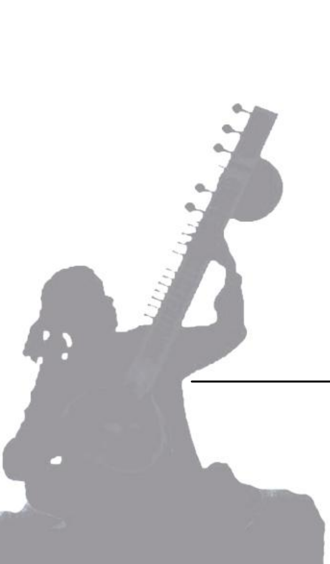

د یوه ښکلي اهتمام په کار دی
د زړه جومات ته مې امام په کار دی
اې د هغې د نیا د حورو شوقي
پښتون ته دلته یو مقام په کار دی
چې د غزلو سور او لی پرې جوړ کړي
شاعر ته ستا د شونډو جام په کار دی
اې زړه وره غېږ دې نه غواړمه
سعید ته تش دا ستا سلام په کار دی

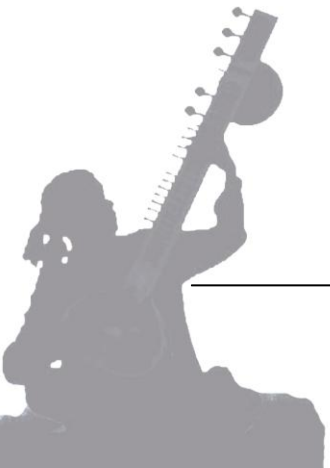

رقیب به خامخا په خنګ کې وي مغرور ورسره
جانان چې ګل دی نو اغزی به وي ضرور ورسره

هرڅه که ښکلي ورته ښکاري، فلسفه یې دا ده
وي په خیالو کې ستا د سترګو تصور ورسره

هغه چې مخته ځي نو شاته درې قدمه راځي
ملامت نه دی په سیالۍ کې دی تربور ورسره

غریب ماحول کې، غریبان یې خنګه ونه لوټي
خبر له ښکلو د سروکو شونډو دي دور ورسره

سعیده دروغ وایي دا خلک دي تر ګټو پابند
دلته له چا سره دی فکر د منصور ورسره

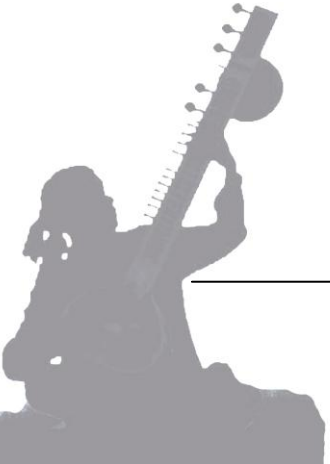

توره بلا وه برکت يې نه و

رقيب محفل کې و عزت يې نه و

څه عجيبه وه، څه بلا ښايست و

د کلي پېغله وه، زينت يې نه و

پخوا ماديا تو ته سجده نه کيده

د کلي خان و دولت يې نه و

په دې مالت کې دا سې کلی نه و

چې خرافات نه و زيارت يې نه و

سعيده ستا په اړه ښکلې ويل

خړ کليوال و جرئت يې نه و

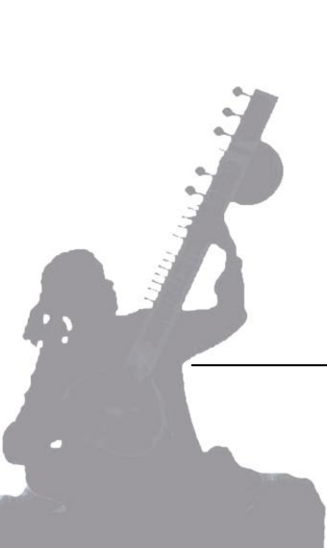

وخته زه بلا کوم ژوندی یمه
ستا په پرهرونو کې موسکی یمه
څنګه مې په لېڅو کې را ګېره یې
ته به وا د سرو زرو بنګړی یمه
دومره فتواګانو کې او دا ژوندون
دا منم رښتیا چې لېونی یمه
پېغلې چې د ښار راپسې نوک وهي
بوی مې د لونګ ځي، زابلی یمه
ډېرو ښایستو ته یم لوګی سعید
زه که په رنګ تک تور سپېلنی یمه

د شهیدو ارمانونو میسحا دی
یو سپرلی له لرې لرې په ګډا دی
د ودان افغانستان ترانې بولي
یار د وخت په سرو زخمو کې په خندا دی
تا د کلي د چینو اوبه څښلې؟
هر یو څاڅکی یې مستان لکه صهبا دی
د حالاتو د میچنې پروا نه کړم
ویره دا ده چې خپل ورور راته بلا دی
زموږ هر مشر له لرې لعل پر ټنډه
له نږدې نه د مرګونو اژدها دی
د وخت لوبې ته حیران یمه سعیده
څوک مې ورور، څوک مې دښمن، څوک مې اشنا دی

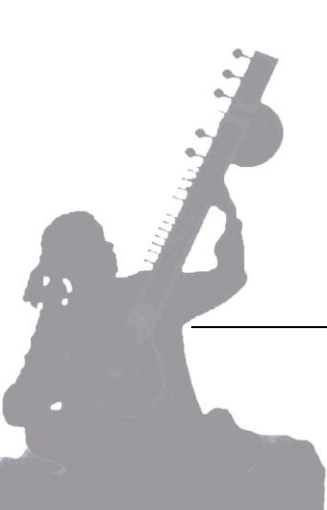
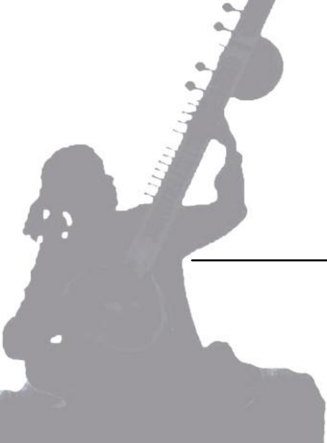
د هر مشر مې پردیو ته سر خم دی
زمانې ده ګوته کړې لوی سیتم دی
چې یې حق د پښتنو ته سترګې پټې
خدای دې خوار کړي، که عرب دی که عجم دی
له کلو وروسته مې تنده کړه پرې ماته
دا چینه زما د کلي که زمزم دی
سوله غواړي، جام د وینو یې هم نوش دی
عجیبه ده، دا بیا څه ډول ادم دی
ستا فتواو ته یې باک نشته زاهده
دا سعید د ملنګانو په دم، دم دی